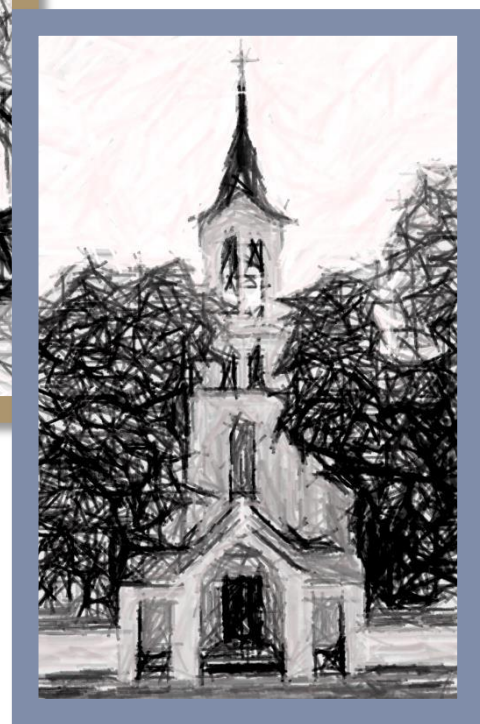

GMINA TUCZNA

RAPORT

**PODSUMOWUJĄCY KADENCJĘ SAMORZĄDU
GMINY TUCZNA W LATACH 2014 – 2018**

Słowo wstępne Wójta

W imieniu własnym i Rady Gminy mam zaszczyt przedstawić Państwu raport podsumowujący efekty pracy władz samorządowych gminy Tucznia w latach 2014-2018. Ostatnie cztery lata funkcjonowania samorządu to czas wyjątkowej pracy na rzecz pozyskania jak największych środków na rozwój naszej gminy. Z jednej strony był to okres realizacji przedsięwzięć już rozpoczętych i finansowanych ze środków poprzedniej perspektywy finansowej Unii Europejskiej (w latach 2007-2013), zaś z drugiej był to czas przygotowania projektów i wniosków aplikacyjnych do współfinansowania z obecnej edycji środków unijnych. Realizując nasze cele rozwojowe staraliśmy się również budować partnerstwo z innymi gminami. W tym celu zainicjowaliśmy i rozwijamy inicjatywę Aktywnego Pogranicza – porozumienie 12 gmin powiatu bialskiego, którego celem jest bliska współpraca w zakresie wspólnego przygotowywania i realizacji przedsięwzięć rozwojowych.

W raporcie prezentujemy gminę wraz z efektami naszej pracy w siedmiu odślonach. Na początku, za pomocą zestawu wskaźników statystycznych, pokazujemy jak nasza gmina prezentuje się na tle innych gmin i jakie trendy można zaobserwować w jej rozwoju jeśli chodzi o takie zagadnienia jak: demografia, przedsiębiorczość, rynek pracy, sfera społeczna czy ochrona środowiska.

W drugim rozdziale raportu pokazujemy jak działa samorząd gminny z punktu widzenia Urzędu i Rady Gminy oraz pokrótce odnosimy się do najważniejszych dokumentów planistycznych i strategicznych wyznaczających kierunki rozwoju naszej gminy w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym. Ciekawym elementem tej części raportu jest podsumowanie łącznej wartości środków zewnętrznych jakie udało się nam pozyskać w ostatnich latach na rozwój gminy i ich odniesienie do wielkości budżetu gminy i środków inwestycyjnych, jakie gmina corocznie przeznaczająca na swój rozwój.

W kolejnych rozdziałach raportu dokonujemy krótkiej prezentacji najważniejszych projektów i przedsięwzięć, które przyczyniły się do poprawy stanu infrastruktury technicznej oraz poprawy dostępu do usług społecznych. Opisujemy zarówno projekty inwestycyjne, związane m.in. z rozwojem infrastruktury drogowej czy wodno-ściekowej, jak i projekty miękkie, przyczyniające się m.in. do poprawy jakości edukacji szkolnej, większego zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne gminy.

W przedostatnim rozdziale raportu przedstawiamy najważniejsze inicjatywy jakie próbujemy podejmować na rzecz rozwoju lokalnej gospodarki i wspierania przedsiębiorców. Jesteśmy gminą typową rolniczą i naszych głównych szans rozwoju poszukujemy przede wszystkim w unowocześnianiu sektora rolnego oraz branżach z nią związanych. Ważne jest również podejmowanie inicjatyw w zakresie rozwoju turystyki, energetyki odnawialnej czy sprzedaży produktów lokalnych.

W końcowej części raportu identyfikujemy główne wyzwania i zadania jakie stoją przed nami w kolejnych latach. Przy czym zwracamy uwagę nie tylko na konieczność przeciwstawienia się ogólnokrajowym negatywnym trendom związanym np. z demografią czy też nieopłacalnością produkcji w małych gospodarstwach rolnych, ale wskazujemy również na możliwe perspektywy i kierunki rozwoju naszej gminy w kolejnych latach.

Zapraszam wszystkich mieszkańców naszej gminy do zapoznania się z treścią raportu. Mam jednocześnie nadzieję, że zawarte w nim informacje i dane pozwolą Państwu wyrobić sobie obiektywne zdanie na temat funkcjonowania i efektów pracy władz gminy Tucznia w latach 2014-2018.

Życzę przyjemnej lektury

/Wójt Gminy Tucznia/ - Zygmunt Litwiniuk

Jak działa nasz samorząd?

W dniu 16 listopada 2014 roku po raz kolejny zostałem obdarzony zaufaniem wyborców i już w I turze wyborów samorządowych zostałem wybrany na stanowisko Wójta Gminy Tuczna. Do moich głównych obowiązków należy nie tylko kierowanie bieżącymi sprawami naszej gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz, ale również gospodarowanie mieniem komunalnym oraz realizacja po stronie dochodów i wydatków budżetu gminy. W realizacji tych zadań pomaga mi 22 pracowników Urzędu Gminy.

W skład UG wchodzi referat do spraw finansowo-podatkowych, referat ds. ochrony środowiska, wodociągów i kanalizacji oraz jednoosobowe stanowiska pracy do spraw: ewidencji ludności i dowodów osobistych, organizacyjno-administracyjnych, pozyskiwania środków zewnętrznych i zamówień publicznych, inwestycji i gospodarki komunalnej, oświaty i ochrony zdrowia, a także stanowiska obsługi i pomocnicze. W strukturze Urzędu Gminy działa także Urząd Stanu Cywilnego.

Rada Gminy Tuczna liczy 15 radnych, wybranych w wyborach powszechnych na 4-letnią kadencję.

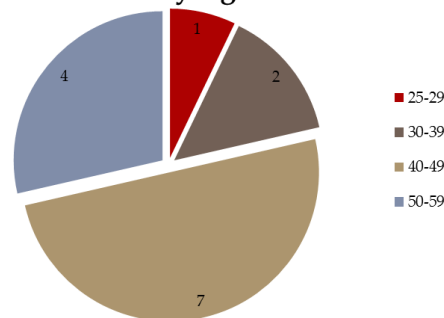
Zbigniew Sokołowski

Stanowisko: Przewodniczący
Rady Gminy
Okręg wyborczy: sołectwo:
Bokinka Królewska

Krystyna Dmitruk

Stanowisko: Wiceprzewodnicząca
Rady Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwa:
Międzyłесь, Międzyłесь POM,
Władystawów

Radni Gminy wg wieku

Maria Falkiewicz

Stanowisko: Radna Gminy Tuczn
Okręg wyborczy: sołectwo:
Ogrodniki

Dariusz Gromisz

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: Sołectwo:
Choroszczyńska

Kazimierz Harasimuk

Stanowisko: Radny Gminy
Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwo:
Tuczna II nr 30, nr 38A, od nr
157 do nr 167A nieparzyste, od
nr 168 do nr 240

Mariusz Joński

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwo: Tuczna II
od nr 5 do nr 28, od nr 32 do nr 38,
od nr 41 do nr 84, od nr 88 do nr 100
parzyste

Zenon Karpiuk

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwa: Bokinka Pańska

Anna Miciuk

Stanowisko: Radna Gminy
Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwa:
Mazanówka, Wiski

Sławomir Mitura

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwo: Wólka
Zabłocka Kolonia

Zbigniew Osowski

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwo: Tuczna I od nr 85
do nr 101 nieparzyste, od nr 102 do nr 156,
od nr 158 do nr 164 parzyste i od nr 245 do
nr 248A

Piotr Pietkiewicz

Stanowisko: Radny Gminy
Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwa:
Kalichowszczyzna, Żuki

Jerzy Sawczuk

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwa:
Matiaszówka, Rozbitówka

Beata Sępkowska

Stanowisko: Radna Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwa: Leniuszki, Wólka
Zabłocka

Adam Tymoszek

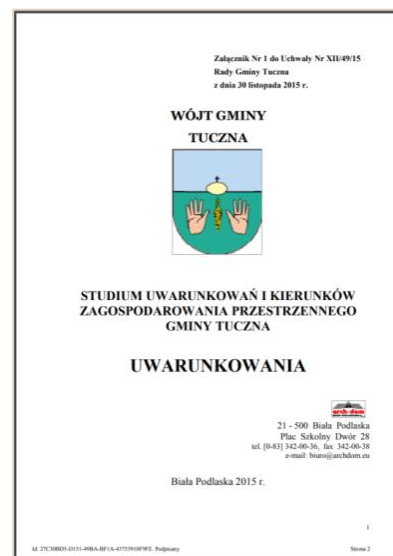
Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwo:
Dąbrowica Duża

Andrzej Ziemia

Stanowisko: Radny Gminy Tuczna
Okręg wyborczy: sołectwo: Tuczna I Nr 1 i 2,
od Nr 249 do końca

Rada ma jednego przewodniczącego i jednego zastępcę. Sesje rady są jawne i zwoływane przynajmniej raz w miesiącu lub częściej, w zależności od potrzeb. W ramach sesji przyjmowane są uchwały dotyczące między innymi budżetu gminy, wysokości podatków czy też przyjęcia do realizacji dokumentów planistycznych i strategicznych wyznaczających kierunki rozwoju naszej gminy w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym. Od początku trwającej kadencji odbyło się 35 Sesji Rady Gminy, podczas których podjęto blisko 170 uchwał.

Polityka przestrzenna naszej gminy prowadzona jest w oparciu o **STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (SUiKZP)** przyjęte Uchwałą Rady Gminy Tuczną NR XII/49/15 z dnia 30 listopada 2015 roku. Jest to główny dokument wyznaczający kierunki rozwoju przestrzennego gminy, określający jednocześnie możliwe funkcje i formy zagospodarowania przestrzennego całego obszaru gminy. Uszczegółowieniem SUiKZP jest **MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TUCZNA**, przyjęty Uchwałą Rady Gminy Tuczną Nr II/11/2002 z dnia 9 grudnia 2002 roku. Plan swym zasięgiem obejmuje cały obszar gminy i szczegółowo określa przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenów, w tym również rozmieszczenia inwestycji celu publicznego. Jako akt prawa miejscowego stanowi podstawę do wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym i inwestycyjnym.

Obecnie głównym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego naszej gminy jest **ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU PRZYGRANICZNEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO „AKTYWNE POGRANICZE” NA LATA 2015-2020**. Dokument ten jest wynikiem wspólnych ustaleń 12 gmin powiatu bialskiego w zakresie współpracy na rzecz rozwoju wyznaczonego obszaru funkcjonalnego. Strategia zawiera szczegółową diagnozę sytuacji obszaru pogranicza oraz identyfikuje szereg przedsięwzięć rozwojowych zaplanowanych do wspólnej realizacji przez gminy partnerskiego Aktywnego Pogranicza.

Do innych kluczowych dokumentów, wyznaczających kierunki rozwoju naszej gminy, należy zaliczyć:

- **PLAN GOSPODARKI NISKOEMISyjNEJ DLA GMINY TUCZNA**, przyjęty Uchwałą Rady Gminy Tuczná Nr XII/49/15 z dnia 30 listopada 2015 r. Plan wyznacza cele strategiczne i operacyjne w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy.
- **STRATEGIĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE TUCZNA NA LATA 2014-2024**, przyjętą Uchwałą Rady Gminy Nr XXXV/199/14 z dnia 7 sierpnia 2014 r. Dokument określa kierunki pomocy społecznej oraz główne kierunki działań w zakresie integracji i ograniczania negatywnych zjawisk wykluczenia społecznego.
- **LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY TUCZNA NA LATA 2017-2023**, przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr XXVII/133/17 z dnia 19 maja 2017 r. W dokumencie tym wyznaczono obszary zdegradowane i przeznaczone do rewitalizacji oraz określono szereg przedsięwzięć rewitalizacyjnych do realizacji przez gminę w ciągu najbliższych lat.

Jak prezentujemy się na tle innych?

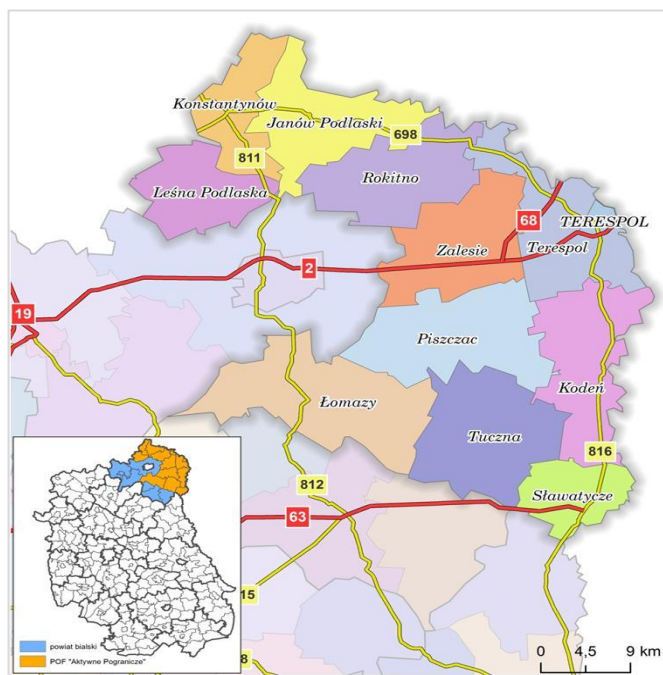
Jesteśmy jedną z 2 478 gmin w Polsce (w tym jedną z 1555 gmin wiejskich) z liczbą mieszkańców wynoszącą 3 130 osób. Pod względem liczby ludności plasujemy się na 2 356 miejscu w kraju, 196 miejscu w województwie lubelskim oraz 15 miejscu w powiecie bialskim.

Powierzchnia naszej gminy wynosi niecałe 170 km², co stanowi 6,2% powierzchni powiatu bialskiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia kształtuje się na poziomie 18 osób na km², wobec wartości 41 osób/km² dla powiatu bialskiego oraz 86 osób/km² dla województwa lubelskiego. Niewielka liczba mieszkańców oraz rozproszona struktura osadnicza stanowią istotną barierę w rozwoju gminy i realizacji inwestycji – szczególnie tych o charakterze sieciowym.

Nasza gmina leży w północno-wschodniej części województwa lubelskiego i podobnie jak cały powiat bialski, należymy do obszaru pogranicza polsko-białoruskiego, z najbliższymi przejściami granicznymi zlokalizowanymi w Sławatyczach (18 km) oraz Terespole (35 km). Istotnym ograniczeniem jest niska dostępność komunikacyjna naszej gminy. Jesteśmy położeni z dala od głównych szlaków komunikacyjnych (w tym dróg krajowych i wojewódzkich), a dostęp do naszej gminy jest możliwy jedynie dzięki drogom powiatowym, które w większości są w złym stanie technicznym.

Generalnie cały obszar powiatu bialskiego postrzegany jest jako peryferyjny i mało atrakcyjny dla inwestorów i turystów. Potwierdzają to nie tylko analizy niskiej atrakcyjności inwestycyjnej subregionu

bialskiego¹, ale także dane statystyczne odnoszące się do napływu inwestorów zewnętrznych na teren powiatu bialskiego czy też liczby turystów odwiedzających ten obszar. Dlatego też, aby ograniczyć zewnętrzne bariery w rozwoju naszej gminy i jednocześnie optymalnie wykorzystać tkwiące w nas potencjały, staramy się działać ponadlokalnie. W tym celu blisko współpracujemy z powiatem bialskim (np. w zakresie modernizacji dróg powiatowych) oraz takimi instytucjami jak Bialskopodlaska Lokalna Grupa Działania (np. w zakresie rozwoju turystyki i produktów lokalnych). Od 2014 roku rozwijamy również ponadlokalną inicjatywę Aktywne Pogranicze, w której aktywnie uczestniczy 12 gmin powiatu bialskiego, a głównym celem jest opracowywanie i wdrażanie ponadgminnych przedsięwzięć służących rozwojowi całego obszaru przygranicznego. Nasza gmina

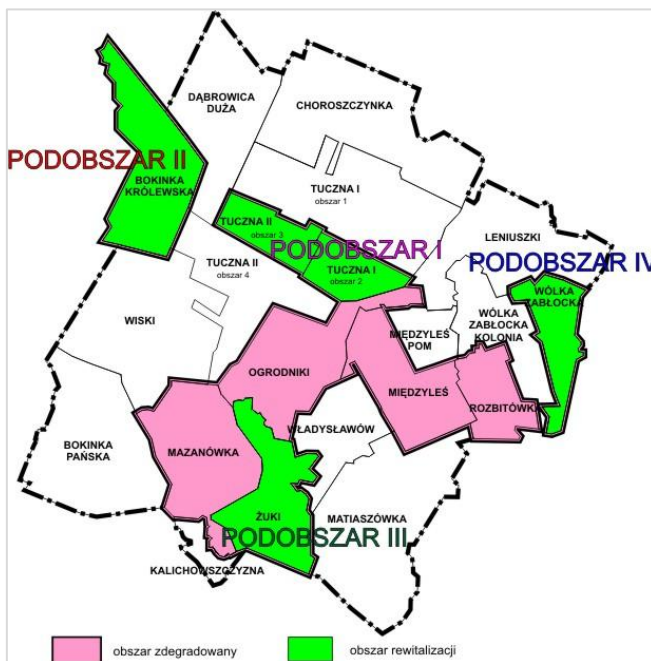
¹ W najnowszym raporcie Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową z 2017 r. atrakcyjność inwestycyjna subregionu bialskiego została oceniona jako jedna z najniższych w Polsce (59 miejsce na 60 ocenianych subregionów w Polsce).

otrzymała dyplom uznania za szczególne zaangażowanie na rzecz rozwoju województwa lubelskiego za 2015 r. Przyznany z dniem 8 stycznia 2016 r. przez Marszałka Województwa Lubelskiego Sławomira Sosnowskiego dla lidera obszaru funkcjonalnego "Aktywne Pogranicze". Na polu szeroko rozumianej pomocy społecznej, podejmowanie różnorodnych przedsięwzięć na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia, oraz profesjonalizm i zaangażowanie w realizację projektów służących aktywizacji i integracji społecznej dyplom uznania Wojewody Lubelskiego dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucznaj otrzymała Pani Małgorzata Zińczuk za całokształt działań realizowanych.

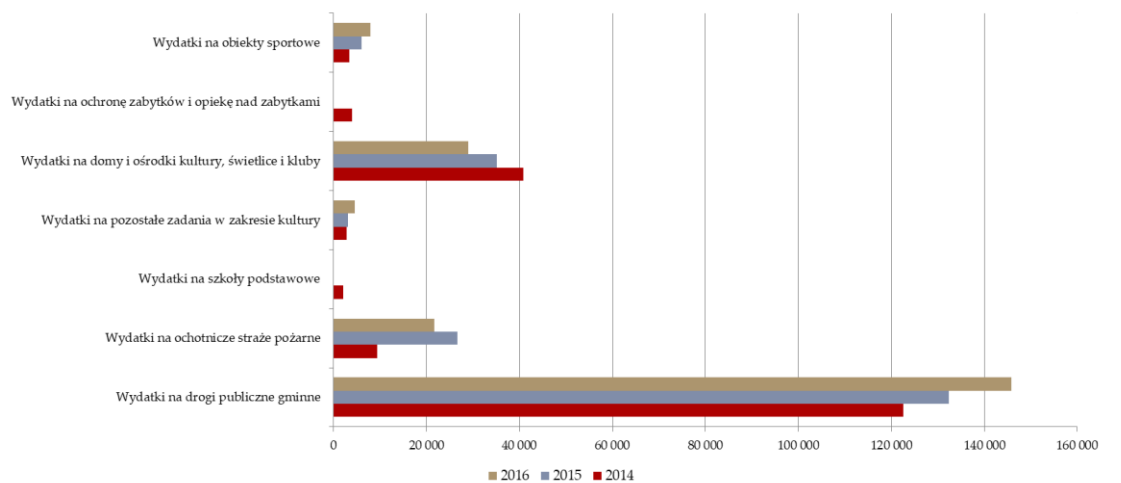
W skład naszej gminy wchodzi 19 sołectw, z których najbardziej zaludnionymi są: Tucznaj II (542 os.), Tucznaj I (469 os.) oraz Dąbrowica Duża (309 os.). Najmniej mieszkańców zamieszkuje sołectwa: Kalichowszczyzna (61 os.), Lemiuszki (61 os.) oraz Władysławów (51 os.).

Jako władze gminy zdajemy sobie sprawę, że obszar naszej gminy nie jest jednorodny, a poszczególne sołectwa mają określone problemy i potrzeby. W 2017 r. przystąpiliśmy do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Tucznaj, w którym określiliśmy obszary charakteryzujące się największymi problemami oraz wskazaliśmy możliwości ich rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i infrastrukturalnym. Prace nad dokumentem zostały zakończone. W dniu 19 maja 2017 roku Rada Gminy Tucznaj uchwałą nr XXVII/133/17 przyjęła Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Tucznaj na lata 2017 – 2023.

Innym instrumentem indywidualizującym nasze wsparcie dla poszczególnych wsi jest fundusz sołecki, który z powodzeniem rozwijamy od 2014 roku. Co roku z budżetu gminy przeznaczamy około 200 tys. złotych na sfinansowanie pomysłów i przedsięwzięć zgłaszanych przez poszczególne sołectwa. Największe potrzeby zgłaszane przez mieszkańców wsi dotyczą rozwoju lokalnych dróg oraz dofinansowania różnych wydarzeń kulturalnych i sportowych.

WYDATKI ZREALIZOWANE W RAMACH FUNDUSZU SOŁECKIEGO W GMINIE TUCZNA W LATACH 2014-2016

W przedmiotowym dokumencie podjąłem wraz z Radą Gminy próbę porównania aktualnego poziomu rozwój społeczno-gospodarczego gminy w odniesieniu do roku 2013. Ponadto zestawiono wartości wybranych wskaźników dla gminy Tucznna z wartościami dla powiatu bialskiego. Porównanie przedstawiono w formie tabelki wskazując zachodzące trendy, widziane jako pozytywne (zielona strzałka) lub negatywne (czerwona strzałka).

POZIOM ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY TUCZNA						
WSKAŹNIKI	GMINA TUCZNA			POWIAT BIALSKI		
	2013	2016		2013	2016	
WSKAŹNIKI OGÓLNE						
Liczba ludności [os.]	3 286	3 130	↓	113 336	112 398	↓
Gęstość zaludnienia [os./km ²]	19	18	↓	41	41	—
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszk. [os.]	-4,3	-17,0	↓	-3,0	-1,0	↑
Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy (w %)	53,3%	53,3%	—	53,3%	53,3%	—
Lesistość [%]	29,3	29,5	↑	27,1	27,5	↑
Udział powierzchni objętych MPZP w pow. ogółem [%]	100,0	100,0	—	33,6	33,5	↓
SFERA SPOŁECZNA						
Starzenie się społeczeństwa - udział osób po 65 roku życia w ogólnej liczbie ludności [%]	25,1	25,5	↑	18,1	19,1	↑
Osoby korzystające z pomocy społ. na 1000 mieszk. [os.]	20	21	↑	15	12	↓
Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn [os.]	105	102	↑	102	101	↑
Liczba mieszkań na 1000 mieszk. [szt.]	409,9	433,5	↑	338,8	349,0	↑
Przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania [m ²]	89,2	89,6	↑	83,9	84,9	↑
Przeciętna pow. użytkowa na 1 mieszk. [m ²]	36,6	38,8	↑	28,4	29,6	↑
SFERA GOSPODARCZA						
Udział osób bezrobotnych [%]	8,9	7,0	↓	10,0	7,7	↓
Pracujący na 1000 mieszk. [os.]	47	51	↑	126	129	↑
Liczba fundacji i stowarzyszeń na 1000 mieszk. [podmioty]	4,3	4,8	↑	2,8	3,1	↑
Liczba podmiotów gosp. na 1000 mieszk. [podmioty]	34	37	↑	57	60	↑
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszk. [os.]	154	198	↑	125	121	↓
Księgozbiór bibliotek na 1000 mieszk. [szt.]	2 877,1	3 501,3	↑	2 909,1	2 889,4	↓
Przychodnie na 1000 mieszk. [szt.]	0,3	0,3	—	0,4	0,4	—
INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA						
Zużycie wody na 1 mieszk. [m ³]	40,3	41,2	↑	48,3	51,0	↑
Długość sieci wodociągowej na 100 km ² [km]	61,7	62,0	↑	68,6	71,0	↑
Udział osób korzyst. z sieci wodociągowej [%]	92,5	92,3	↓	69,9	78,6	↑
Długość sieci kanalizacyjnej na 100 km ² [km]	9,1	10,0	↑	17,7	18,0	↑
Udział osób korzyst. z sieci kanalizacyjnej [%]	11,4	13,0	↑	36,3	38,0	↑
Udział osób korzystających z sieci gazowej [%]	0,0	0,0	—	2,4	2,8	↑
Zbiorniki bezodpływowe na 1000 mieszk. [szt.]	18	38	↑	100	99	↓

Przydomowe oczyszczalnie ścieków na 1000 mieszk. [szt.]	13	13		3	4		
Odpady na 1 mieszk. [kg]	12,2	19,1		62,5	78,3		
Długość sieci gazowej na 100 km ² [km]	0,0	0,0		1,6	1,7		
Udział osób korzystających z sieci gazowej [%]	0,0	0,0		2,4	2,8		
BUDŻET GMINY							
Dochody gminy [zł]	11 548 tys.	13 382 tys.		355 466 tys.	437 352 tys.		
Dochody gminy na 1 mieszk. [zł]	3 521,83	4 248,29		3 137,28	3 893,47		
Dochody podatkowe na 1 mieszkańca gminy (tzw. wskaźnik G do wyliczania subwencji wyrównawczej)	544,15 zł	605,47 zł		85,95	107,22 zł		
Wydatki gminy [zł]	9 916 tys.	12 918 tys.		341 1277 tys.	422 282 tys.		
Wydatki gminy na 1 mieszk. [zł]	3 024,23	4 100,97		3 010,73	3 759,30		
Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w budżecie gminy [%]	5,4	3,4		14,6	8,8		
	Wartość wskaźnika wykazująca tendencję pozytywną			Wartość wskaźnika wykazująca tendencję negatywną			Wartość wskaźnika pozostająca bez zmian

Analiza danych wskaźnikowych ukazała pozytywne zmiany społeczno-gospodarcze w gminie Tucza, negatywne trendy są wynikiem niekorzystnych zmian, z którymi boryka się nie tylko nasza gmina ale również województwo lubelskie i Polska.

Niewątpliwie problemem naszej gminy jak i całego województwa lubelskiego i Polski są niekorzystne trendy demograficzne jakie można zaobserwować na przestrzeni ostatnich lat, przejawiające się m.in. dużym spadkiem liczby ludności i starzeniem się społeczeństwa. Od 2002 roku liczba mieszkańców naszej gminy spadła o prawie 600 osób.

Do pozytywnych zjawisk w rozwoju naszej gminy z pewnością należy zaliczyć rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz selektywnej zbiórki odpadów, co korzystnie wpływa nie tylko na poprawę stanu środowiska naturalnego, ale również na jakość życia mieszkańców. Staramy się aktywnie wdrażać projekty związane z rozwojem odnawialnych źródeł energii, czego efektem będzie m.in. zwiększająca się liczba gospodarstw domowych w zainstalowanymi kolektorami słonecznymi i piecami do spalania biomasy. W tym roku zamontujemy 133 instalacje solarne i 88 pomp ciepła u mieszkańców gminy.

Pewne pozytywne tendencje można zaobserwować także jeśli chodzi o rynek pracy i ograniczenie poziomu bezrobocia, czego przejawem jest rosnąca liczba pracujących i spadek liczby bezrobotnych. Należy jednak pamiętać, że wskaźniki zatrudnienia są ponad 2 razy niższe w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu bialskiego czy też województwa lubelskiego. Jest to głównie związane z wiejskim profilem lokalnej gospodarki i słabo rozwiniętą przedsiębiorczością. Zgodnie z danymi pozyskanymi podczas Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 r. powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 9 066,17 ha, co stanowi 53,3% ogólnej powierzchni gminy.

Pozytywnie należy ocenić również rosnące dochody gminy, zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Zarówno dochody jak i wydatki gminy w roku minionym były najwyższe od 1999 roku. Należy jednak pamiętać, iż wzrost ten wynika głównie z pozyskiwania dodatkowych środków unijnych na realizację projektów własnych gminy, a tylko w niewielkim stopniu ze zwiększania dochodów własnych gminy, w tym dochodów podatkowych, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca są w dalszym ciągu na niezadawalająco niskim poziomie (605 zł wobec 1 669 zł średnio dla Polski).

PRZYJAZNA POLITYKA PODATKOWA GMINY

Niskie dochody podatkowe gminy wynikają m.in. z prowadzenia przez gminę przyjaznej dla mieszkańców polityki podatkowej. Jako gmina mamy możliwość ustalania wysokości niektórych podatków i opłat lokalnych, w tym podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego. Pomimo że odrębne ustawy określają wysokość ww. podatków to samorząd ma możliwość obniżyć jego wartość, tak aby poprawić jakość życia mieszkańców i rentowność lokalnych przedsiębiorców. W tabeli poniżej przedstawiono wykaz stawek lokalnych podatków na rok 2018 z porównaniem ich wartości do stawek nałożonych ustawami.

Nazwa podatku	Stawka podatku określona w Uchwale Rady Gminy na rok 2018	Stawka ustawowa	Trend
PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI			
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,53 zł za 1 m ²	0,95 zł za 1 m ²	
Od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,54 zł za 1 m ²	4,63 zł za 1 m ²	
Od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,47 zł za 1 m ²	0,48 zł za 1 m ²	
Od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji	0,50 zł za 1 m ²	3,04 zł za 1 m ²	
Od budynków mieszkalnych lub ich części	0,53 zł za 1 m ²	0,77 zł za 1 m ²	
Od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej lub ich części	15,15 zł za 1 m ²	23,10 zł za 1 m ²	
Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym lub ich części	10,80 zł za 1 m ²	10,80 zł za 1 m ²	
Od budynków związanych z udzieleniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń lub ich części	4,70 zł za 1 m ²	4,70 zł za 1 m ²	
Od budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego lub ich części	5,56 zł za 1 m ²	7,77 zł za 1 m ²	
Od budowli	2% ich wartości	2% ich wartości	
PODATEK LEŚNY			
Podatek leśny ustalany jako wartość sprzedaży drewna za 1 m ³	180 zł	197,06 zł	
PODATEK ROLNY			
Podatek rolny ustalony jako wartość skupu żyta za 2,5 dt dla gospodarstw powyżej 1 ha	117,50 zł	131,225 zł	
Podatek rolny ustalony jako wartość skupu żyta za 1 dt dla gospodarstw poniżej 1 ha	235,00 zł	262,45 zł	

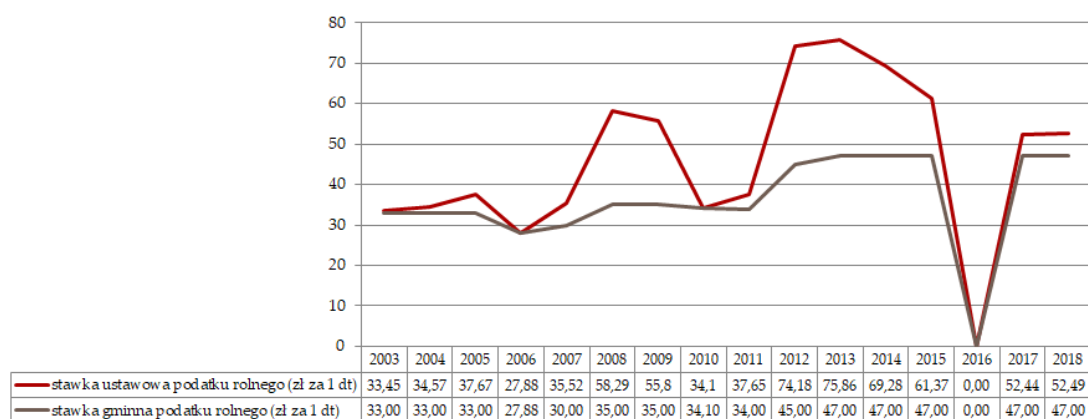
Od 2015 roku funkcjonuje również **zwolnienie od podatku od nieruchomości** obejmujące:

- budynki lub ich części oraz grunty zajęte wyłącznie na potrzeby ochrony przeciwpożarowej;
- budynki mieszkalne lub ich części położone na gruntach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej;

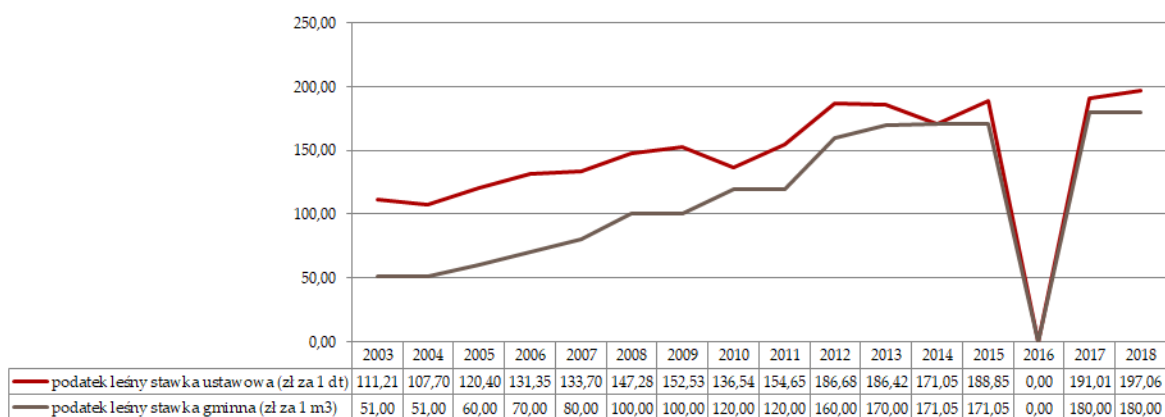
- pozostałe budynki lub ich części położone na użytkach rolnych nie stanowiących gospodarstw rolnych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej;
- budynki, budowle lub ich części oraz grunty zajęte na prowadzenie działalności kulturowej, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Gmina Tuczna jako jedna z niewielu gmin w Polsce zwolniła z obowiązku podatkowego właścicieli nieruchomości niewykorzystywanych do celów gospodarczych. Wartość stawek podatkowych z roku na rok ulega zmianie. Zmiany w wartości podatku rolnego i leśnego od 2003 roku prezentują poniższe wykresy.

ZMIANA WYSOKOŚCI STAWEK PODATKU ROLNEGO W GMINIE TUCZNA OD 2003 ROKU (NA PODSTAWIE UCHWAŁ RADY GMINY TUCZNA)

ZMIANA WYSOKOŚCI STAWKI PODATKU LEŚNEGO W GMINIE TUCZNA OD 2003 ROKU (NA PODSTAWIE UCHWAŁ RADY GMINY TUCZNA)

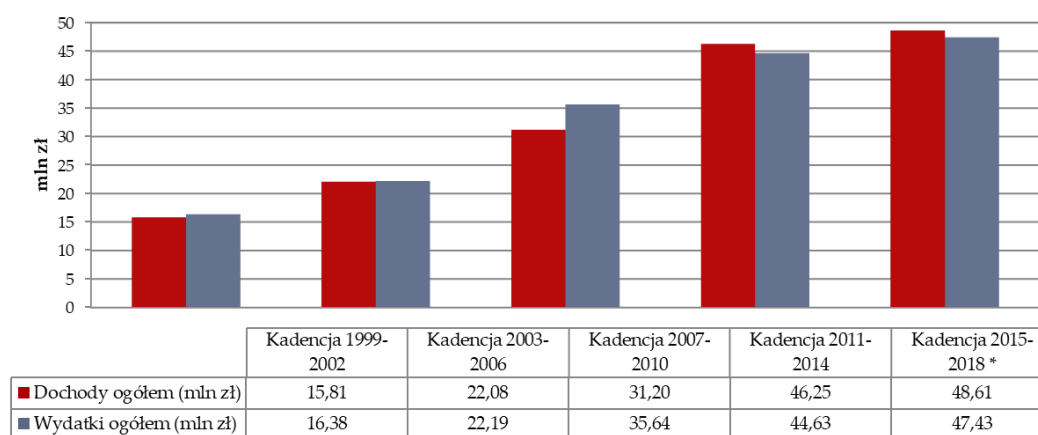
Nasza gmina przyjęła również korzystne dla budżetu domowego mieszkańców stawki za odbiór i wywóz odpadów komunalnych. Są to jedne z najniższych stawek w województwie lubelskim i stanowią odpowiednio: 2 zł za osobę miesięcznie za odpady segregowane i 6 zł za osobę miesięcznie za odpady zmieszane.

Jaką wielkość środków z Unii Europejskiej udało się nam pozyskać na przestrzeni ostatnich lat?

Z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej nasza gmina, podobnie jak inne gminy w Polsce, może korzystać z różnych programów i instrumentów wsparcia finansowego. Ocenia się, że od początku członkostwa Polski w Unii Europejskiej (tj. od 1 maja 2004 r.) do końca grudnia 2017 r. do Polski napłynęło łącznie ponad 138 mld złotych, w tym 87 mld złotych to środki z polityki spójności, a 48 mld to środki ze wspólnej polityki rolnej². Znaczna część z tych środków weszła do budżetu gmin, zwiększając ich dochody i umożliwiając tym samym realizację wielu ważnych zadań i przedsięwzięć inwestycyjnych. Spora pula środków trafiła również bezpośrednio do rolników oraz przedsiębiorców, poprawiając ich zdolności produkcyjne i inwestycyjne, a także zwiększając popyt na usługi i towary na poziomie lokalnym.

Analizując kształtowanie się budżetu naszej gminy na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat można stwierdzić, że środki unijne miały istotny wpływ na wzrost wartości dochodów w naszej gminie i poziom realizowanych wydatków, w tym wydatków inwestycyjnych na najważniejsze zadania w gminie. Szacuje się, że dzięki pozyskaniu środków unijnych na różne projekty i przedsięwzięcia rozwojowe, budżet naszej gminy był co roku wyższy o około 4 punkty procentowe po stronie dochodów i wydatków. Pozyskanie dodatkowych środków pozwoliło na przyspieszenie rozwoju gminy o około 10 lat.

WIELKOŚĆ BUDŻETU GMINY TUCZNA W POSZCZEGÓLNYCH KADENCJACH SAMORZĄDU

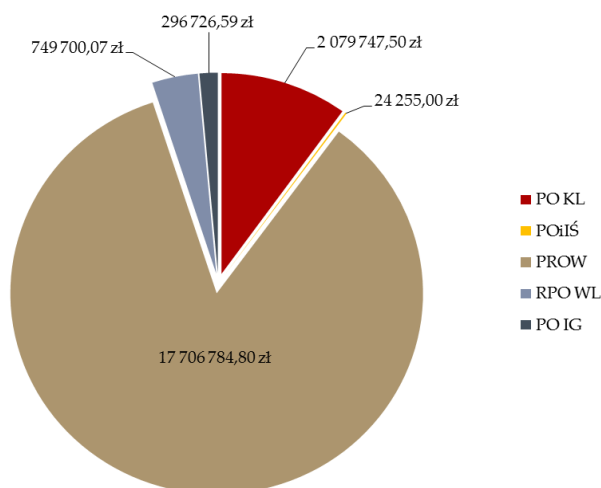

PERSPEKTYWA FINANSOWA UE W LATACH 2007-2013

Nasza gmina dość skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne na swój rozwój. Szacujemy, że w ramach poprzedniej perspektywy finansowej UE przypadającej na lata 2007-2013 na obszar gminy udało się nam pozyskać środki w wysokości ponad 20 mln zł. Środki te były pozyskane na projekty przygotowane zarówno przez samą gminę, jak i jej jednostki organizacyjne. Pozyskane środki zostały przeznaczone na projekty infrastrukturalne np. budowa gminnej oczyszczalni ścieków, kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz projekty edukacyjne, kulturalne i społeczne tj. aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców, modernizacja oddziałów przedszkolnych czy też zajęcia edukacyjne dla uczniów.

² Dane szacunkowe Ministerstwa Finansów

ŚRODKI POZYSKANE NA OBSZAR GMINY TUCZNA W OKRESIE PROGRAMOWANIA 2007-2013

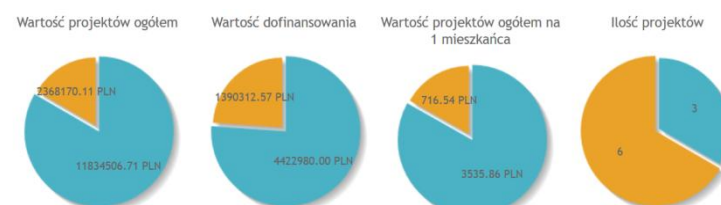

Gmina w latach 2007-2013 bezpośrednio zawnioskowała o ponad 5 mln zł ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (4 projekty), Program Operacyjny Infrastruktura i Środowiska (1 projekt) Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (4 projekty). 15 mln złotych to kwota dofinansowania pozyskana przez inne podmioty publiczne (w ramach projektów partnerskich z gminą Tuczná), stowarzyszenia, przedsiębiorców i rolników.

Interaktywna mapa projektów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich³ dostępna online umożliwia porównanie gmin pod względem wysokości pozyskanych

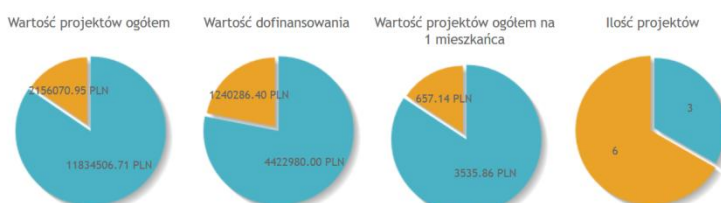
środków. Poniżej porównano gminę Tuczná do innych gmin wiejskich województwa lubelskiego zamieszkałych przez zbliżoną liczbę ludności.

Tuczná	
Liczba umów	3
Łączna wartość	11 834 506,71 PLN
Liczba mieszkańców	3 347
Wartość na 1 osobę	3 535,86 PLN
Łączne dofinansowanie	4 422 980,00 PLN

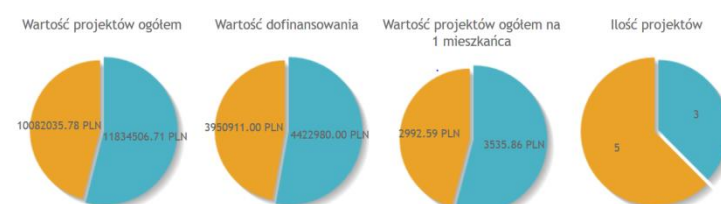
Rudnik	
Liczba umów	6
Łączna wartość	2 368 170,11 PLN
Liczba mieszkańców	3 305
Wartość na 1 osobę	716,54 PLN
Łączne dofinansowanie	1 390 312,57 PLN

Tuczná	
Liczba umów	3
Łączna wartość	11 834 506,71 PLN
Liczba mieszkańców	3 347
Wartość na 1 osobę	3 535,86 PLN
Łączne dofinansowanie	4 422 980,00 PLN

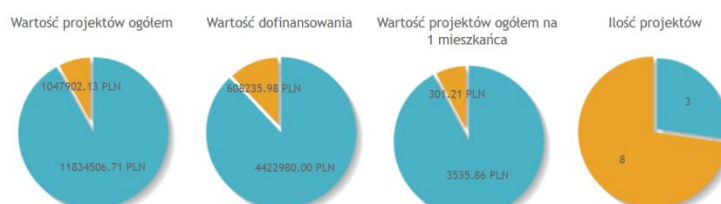
Żmudź	
Liczba umów	6
Łączna wartość	2 156 070,95 PLN
Liczba mieszkańców	3 281
Wartość na 1 osobę	657,14 PLN
Łączne dofinansowanie	1 240 286,40 PLN

Tuczná	
Liczba umów	3
Łączna wartość	11 834 506,71 PLN
Liczba mieszkańców	3 347
Wartość na 1 osobę	3 535,86 PLN
Łączne dofinansowanie	4 422 980,00 PLN

Uścimów	
Liczba umów	5
Łączna wartość	10 082 035,78 PLN
Liczba mieszkańców	3 369
Wartość na 1 osobę	2 992,59 PLN
Łączne dofinansowanie	3 950 911,00 PLN

Tuczná	
Liczba umów	3
Łączna wartość	11 834 506,71 PLN
Liczba mieszkańców	3 347
Wartość na 1 osobę	3 535,86 PLN
Łączne dofinansowanie	4 422 980,00 PLN

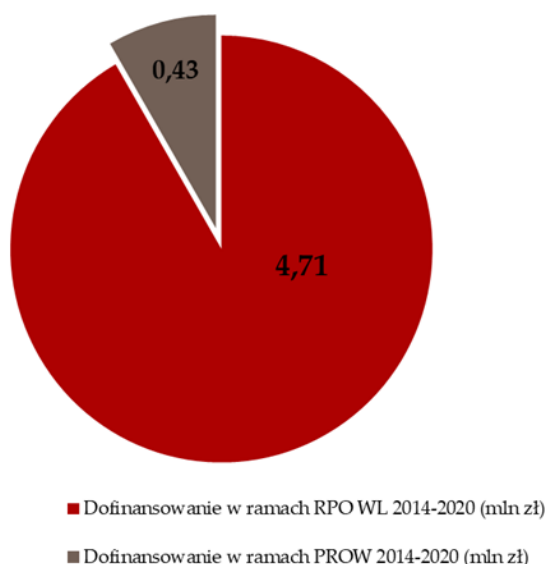
Batorz	
Liczba umów	8
Łączna wartość	1 047 902,13 PLN
Liczba mieszkańców	3 479
Wartość na 1 osobę	301,21 PLN
Łączne dofinansowanie	608 235,98 PLN

³ <http://archiwum.prow.lubelskie.pl/mapa-projektow>

PERSPEKTYWA FINANSOWA UE W LATACH 2014-2020

Obecnie dostępne są środki w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. Nasza gmina złożyła kolejne wnioski o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Większość projektów już uzyskała dofinansowanie, natomiast na rozstrzygnięcie oczekuje

ŚRODKI POZYSKANE NA OBSZAR GMINY TUCZNA Z PROGRAMÓW POMOCOWYCH W OKRESIE 2014-2020 – STAN NA 02.04.2018R.

projekt złożony w ramach działania 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich (RPO WL 2014-2020). Z projektów, które otrzymały dofinansowanie na szczególną uwagę zasługuje m.in. projekt instalacji odnawialnych źródeł energii, modernizacja hydroforni, rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w gminie Tucznna, termomodernizacja szkoły w Dąbrowicy Dużej czy też projekt realizowany w ramach PROW: Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w miejscowości Tucznna.

Łączna kwota dofinansowania uzyskana dotychczas przez gminę wynosi ponad **5 mln zł**. Kwota ta do końca 2020 roku ulegnie jeszcze zwiększeniu, gdyż nadal są ogłaszane konkursy na poszczególne działania, a gmina Tucznna jest jednym z liderów w pozyskiwaniu dofinansowania. Aktualnie w ocenie znajduje się bardzo istotny i zakrojony na szeroką skalę projekt dotyczący rewitalizacji w gminie

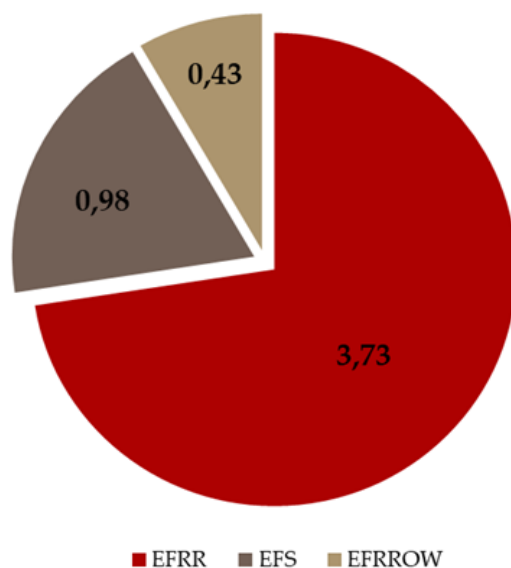
Tucznna o wartości prawie 4 mln zł., z wnioskowaną kwotą dofinansowania na poziomie **2,6 mln zł**.

Gmina uczestniczy również w realizacji projektów partnerskich, realizowanych przez inne podmioty. Wśród nich są projekty pn. „Wzrost efektywności i dostępności e-usług gmin partnerskich na terenie Euroregionu Bugu” oraz „E-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego”, w których jednym z partnerów jest nasza gmina.

Ponadto gminie Tucznna udało się uzyskać dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki na projekt pn. „Budowa boisk sportowych przy szkole podstawowej i gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Tucznnej” w ramach Programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej 2017. Budżet projektu wynosi 1 326 226,00 zł.

Na obszarze gminy wdrożono wiele projektów, zarówno infrastrukturalnych jak i projektów „miękkich” – współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Łączna wartość współfinansowania projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) to 3,73 mln zł, natomiast

ŚRODKI POZYSKANE NA OBSZAR GMINY TUCZNA W PODZIALE NA FUNDUSZE (W MLN ZŁ) – STAN NA 02.04.2018R.

wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wynosi 0,43 mln zł.

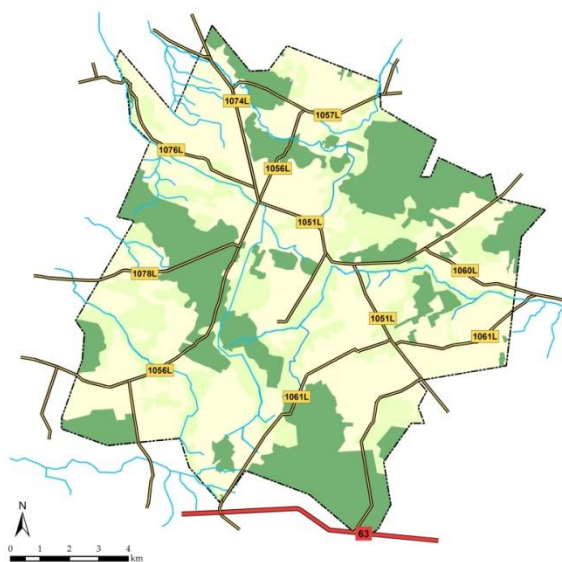
Dostępne dane publiczne umożliwiają nam również oszacowanie wartości pozyskanych przez mieszkańców środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Odnosząc wartość wypłaconych środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich do liczby ludności w całym województwie oszacowano wartość wsparcia jakie może przypaść w udziale gminie Tucznia. Z szacunków tych wynika, iż od momentu wdrażania nowego PROW do chwili obecnej do gminy Tucznia napłynęło prawie 3 mln zł. Przy czym warto pamiętać, iż wartość ta w kolejnych latach będzie rosła w miarę jak będą realizowane kolejne projekty wdrażane w ramach PROW do roku 2023.

Oprócz środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, mieszkańcy gminy są także beneficjentami płatności bezpośrednich (obszarowych), wypłacanych corocznie właścicielom gospodarstw rolnych⁴. Z danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynika, iż w latach 2004-2017 na obszar województwa lubelskiego napłynęło 16,2 mld zł z tytułu płatności bezpośrednich (średnio 1,2 mld zł w roku). Odnosząc tę wartość do powierzchni użytków rolnych w gminie Tucznia można oszacować, iż łączna wartość środków jakie napłynęły do naszej gminy w formie płatności bezpośrednich w latach 2004-2017 przekroczyła 80 mln zł, co daje średnio około 5,7 mln na rok. Z pewnością środki te wpłynęły korzystnie na funkcjonowanie lokalnej gospodarki i poprawę jakości życia mieszkańców naszej gminy.

Jak staramy się poprawiać stan infrastruktury technicznej w gminie?

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Nasza gmina jest dość dobrze wyposażona w wewnętrzną infrastrukturę drogową - łączna długość dróg wynosi ok. 305 km. Tereny komunikacyjne stanowią 71% powierzchni terenów zabudowanych i zurbanizowanych. W południowej części gminy znajduje się niewielki odcinek drogi krajowej nr 63 o długości 0,58 km. Podstawową sieć komunikacyjną tworzą głównie drogi powiatowe łączące gminę z terenami gmin sąsiednich, którą dopełniają drogi gminne o długości ok. 150 km. Układ drogowy zapewnia dogodnie połączenia ze wszystkimi rejonami, jednak ze względu na niedostateczny stan techniczny wymagają one bieżących remontów, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy. Do tej pory udało nam się uzyskać środki na polepszenie jakości dróg w gminie dla następujących odcinków:

- droga gminna Leniuszki o dł. 1 090 m – kwota inwestycji 300 tys. zł
- droga gminna Matiaszówka o dł. 995 m – kwota inwestycji 190 tys. zł
- droga gminna Żuki o dł. 400 m – kwota inwestycji 72 tys. zł

⁴ Dla przykładu w 2017 roku średnia jednolita wartość obszarowa w przeliczeniu na 1 ha wynosiła 461,55 zł.

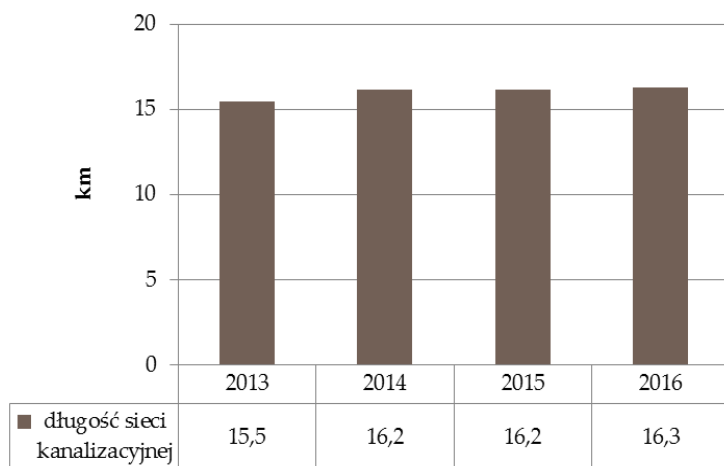
- droga powiatowa Tuczn-Matiaszówka o dł. 4 500 m – kwota inwestycji 4 500 tys. zł
- chodniki przy drodze powiatowej w m. Tuczn o dł. 572 m – kwota inwestycji 200 tys. zł
- chodniki przy drodze powiatowej w m. Bokinka Królewska o dł. 800 m – kwota inwestycji 120 tys. zł.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Do 2011 roku sieć kanalizacyjna na terenie naszej gminy nie istniała. Uzyskane przez nas środki finansowe pochodzące z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 pozwoliły na zrealizowanie bardzo istotnego projektu pn. „*Budowa Gminnej oczyszczalni ścieków, kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków*”. Kwota dofinansowania uzyskana na realizację projektu wyniosła aż 4 mln zł.

Nazwa projektu	Budowa Gminnej oczyszczalni ścieków, kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków
Numer projektu/umowy	UM03-6921-UM0300131/09
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczn
Program	PROW 2007-2013
Oś priorytetowa	Oś III Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
Działanie	321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej
Wartość projektu	10 774 791,92 zł
Wartość dofinansowania	4 000 000,00 zł
	Celem projektu była poprawa warunków życia mieszkańców gminy Tuczn poprzez budowę budynku oczyszczalni ścieków i kanalizacji w miejscowości Tuczn oraz budowę 292 oczyszczalni przydomowych w 17 miejscowościach położonych na terenie gminy Tuczn. Inwestycja przyczyniła się do poprawy estetyki gminy i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej, a przede wszystkim do ochrony środowiska naturalnego.

DLUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE TUCZN W LATACH 2013-2016

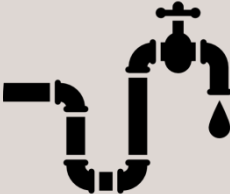
Dzięki wybudowaniu oczyszczalni ścieków i kanalizacji w miejscowości Tuczn oraz budowie 292 oczyszczalni przydomowych w 17 miejscowościach w znaczącym stopniu poprawiły się warunki życia mieszkańców i stan środowiska naturalnego.

W wyniku realizacji kompleksowego projektu powstało aż 16,3 km sieci, dzięki czemu stopień skanalizowania gminy wzrósł do 13%. Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej wpłynęła na wzrost liczby osób, które mogą z niej korzystać – aktualnie 406 osób. Ze

względu na rozproszoną zabudowę zasadny jest montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, których najwięcej powstało w sołectwach: Choroszczyńka, Matiaszówka, Międzyzyleś, Żuki.

W 2016 roku długość sieci wodociągowej w naszej gminie wynosiła 104,6 km, korzystało z niej wówczas 888 mieszkańców, co stanowi 92,3% społeczeństwa. Aktualnie realizujemy projekt z zakresu gospodarki wodno-ściekowej pt. „*Modernizacja hydroforni w miejscowości Tuczn, montaż paneli fotowoltaicznych oraz wymiana wodomierzy*”, który pozwoli na podniesienie poziomu oraz jakości usług komunalnych w zakresie dostaw wody pitnej na terenie naszej gminy poprzez zwiększenie

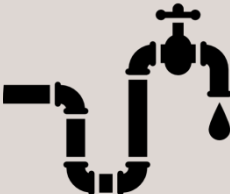
dostępności mieszkańców do infrastruktury zaopatrzenia w wodę i zmniejszenie awaryjności stacji uzdatniania wody w Tucznej.

Nazwa projektu	Modernizacja hydroforni w miejscowości Tuczna, montaż paneli fotowoltaicznych oraz wymiana wodomierzy
Numer projektu/umowy	RPLU.06.04.00-06-0059/15
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	6.4 Gospodarka wodno-ściekowa
Wartość projektu	888 749,67 zł
Wartość dofinansowania	622 838,99 zł
	Kluczowym rezultatem projektu był wzrost przewidywanej liczby osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę o 2 474 osoby. Zadania w ramach projektu to m.in.: 1) Opracowanie dokumentacji technicznej 2) Modernizacja ujęcia wody w Tucznej 3) Montaż paneli fotowoltaicznych na budynku ujęcia wody 4) Zakup i montaż 548 wodomierzy z osprzętem do zdalnego odczytu liczników 5) Rozbudowa serwera na potrzeby uruchomienia serwisu on-line

Ze względu na niedostateczny stopień podłączenia budynków do sieci wodociągowej, zwłaszcza w sołectwach: Bokinka Królewska, Mazanówka, Wiski, Dąbrowica Duża, Matiaszówka, Wólka Zabłocka, Wólka Zabłocka Kolonia oraz Władysławów zdecydowaliśmy się złożyć kolejny wniosek z zakresu gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Projekt pn. „Przebudowa ujęcia wody oraz rozbudowa sieci wodociągowej w gminie Tuczna” uzyskał dofinansowanie, dzięki czemu będziemy mogli w większym stopniu zaspokoić potrzeby mieszkańców dotyczące dostaw dobrej jakości wody pitnej.

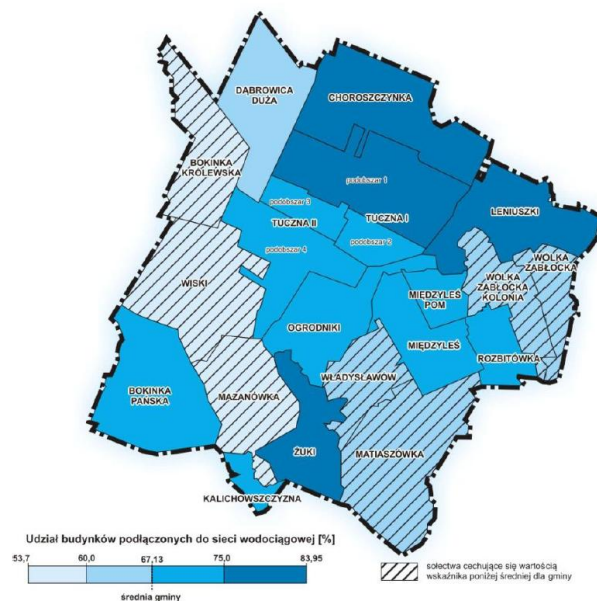
https://www.radiobiper.info/wp-content/uploads/2018/04/580-280-18_04-d-budowa-wodociagu-w-tucznej.jpg

Nazwa projektu	Przebudowa ujęcia wody oraz rozbudowa sieci wodociągowej w gminie Tuczna
Numer projektu/umowy	RPLU.06.04.00-06-0031/17
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	6.4 Gospodarka wodno-ściekowa
Wartość projektu	1 553 901,89 zł
Wartość dofinansowania	1 079 397,65 zł
	W ramach projektu planowana jest przebudowa ujęcia wody w Wólce Zabłockiej, montaż paneli fotowoltaicznych na terenie stacji ujęcia wody, budowę sieci wodociągowej (2,1 km) oraz budowę przyłączy wodociągowych (0,28 km) na terenie miejscowości Wólka Zabłocka Kolonia, Międzyłes oraz Matiaszówka. Realizacja projektu zaspokoi potrzeby mieszkańców gminy Tuczna w zakresie pewnych dostaw dobrej jakości wody pitnej oraz mieszkańców, dla których uciążliwa jest konieczność korzystania z indywidualnego zaopatrzenia w wodę oraz rozwiąże problemy techniczne związane z funkcjonowaniem ujęcia wody.

Z zakresu projektów dotyczących gospodarki wodno-ściekowej realizujemy obecnie również projekt pn.: „Rozbudowa systemu wodno - kanalizacyjnego w miejscowości Tucznaj”, z zakresu operacji „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach podziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i oszczędzanie energii” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Projekt przewiduje rozbudowę sieci kanalizacyjnej, sieci wodociągowej oraz budowę nowych przydomowych oczyszczalni ścieków. Całkowita wartość projektu wynosi 427 618,83 zł.

Łączna kwota dotychczas pozyskanego wsparcia unijnego w zakresie gospodarki wodno-ściekowej wynosi 5 702 236,64 zł.

Udział budynków podłączonych do sieci wodociągowej

GOSPODARKA ODPADAMI

Odpady komunalne odebrane od mieszkańców gminy kierowane są do: Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Białej Podlaskiej. Zarówno w przypadku odpadów segregowanych: odpady papierowe, szkło, tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, jak i odpadów zmieszanych i biodegradowalnych, zbiórki odbywają się w wyznaczonych terminach raz na kwartał.

Ilość zebranych odpadów komunalnych zmieszanych w przeliczeniu na mieszkańca gminy w 2016 roku kształtowała się na poziomie 19,1 kg/mieszk., co jest wielkością zdecydowanie niższą niż średnia wartość dla powiatu bialskiego (78,73 kg/mieszk.). Ilość odpadów zmieszanych zebranych w ciągu roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosła w porównaniu do roku 2013, w którym kształtującego się na poziomie 12,2 kg/mieszk.

W gminie prowadzimy także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest na terenie byłej bazy SKR w Tucznaj. Punkt działa w każdy pierwszy piątek miesiąca w godzinach od 9.00 do 14.00. Można tu nieodpłatnie oddać odpady zbierane selektywnie.

W tym roku planujemy realizację trzeciej edycji projektu pn. „Gmina Tucznaj Przyjazna Środowisku”. Projekt ma na celu podniesienie świadomości i zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat potrzeby segregowania śmieci. Składa się z kilku zadań, a każde z nich przekładało się na końcowy efekt edukacji ekologicznej mieszkańców w zakresie segregowania odpadów i wspólnego dbania o otaczające nas środowisko.

Głównym elementem projektu jest akcja pn. „*Zostaw śmieci – odbierz drzewko*”. W celu zwiększenia zainteresowania mieszkańców możliwością zdawania odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego w Tucznjej, każdy mieszkaniec który odwiedził PSZOK i pozostawił w nim swoje posegregowane odpady dostał w zamian drzewko – sadzonkę. Działanie skupiało się na zachęceniu do dobrowolnego i nieodpłatnego oddawania śmieci do PSZOK. Wpłynęło to na zwiększenie świadomości mieszkańców na temat potrzeby segregowania śmieci oraz kształtowało postawy aktywnego podejścia do ochrony środowiska. Ilość otrzymanych drzewek była uzależniona od tego ile razy mieszkaniec odwiedził PSZOK i ile pozostawił w nim śmieci. Mieszkańcy gminy w czasie dwóch pierwszych edycji projektu dostarczyli ponad 10 ton odpadów. W akcji wzięło udział blisko 100 osób. Ponadto wśród wszystkich osób, które otrzymają drzewko w zamian za przekazanie śmieci wylosowane zostały 3 nagrody główne.

ENERGETYKA

Stan infrastruktury elektroenergetycznej w naszej gminie jest dobry. Dostarczanie energii elektrycznej do budynków i gospodarstw domowych odbywa się bez większych przeszkód. Każdy indywidualny odbiorca ma możliwość podłączenia do sieci energetycznej. Przez obszar naszej gminy w jej północno-zachodniej części, przebiega linia energetyczna 110 kV. Zasilanie w energię elektryczną odbywa się za pomocą napowietrznych linii magistralnych SN 15 kV, stacji transformatorowych oraz linii niskiego napięcia NN z Głównego Punktu Zasilania Wisznice. Dystrybucją energii elektrycznej na terenie gminy zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin, Rejon Energetyczny Biała Podlaska z Posterunkiem Energetycznym zlokalizowanym w sołectwie Tucznja.

Ogrzewanie w naszej gminie odbywa się dzięki lokalnym kotłowniom i indywidualnym urządzeniom grzewczym opalanych paliwem stałym.

OZE I EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Ważnym elementem z punktu widzenia rozwoju naszej gminy, są działania związane z niskoemisyjnością i efektywnością energetyczną. W latach 2013-2017 zrealizowaliśmy szereg projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej i instalacją odnawialnych źródeł energii. W realizacji znajduje się projekt dofinansowany w ramach działania 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego RPO WL 2014-2020 pn. „*Termomodernizacja budynku szkoły w Dąbrowicy Dużej*”. Całkowita wartość projektu to 296 156,43 zł, natomiast dofinansowanie to: 204 405,93 zł.

Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku szkoły w Dąbrowicy Dużej
Numer projektu/umowy	RPLU.05.02.00-06-0147/16
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego
Wartość projektu	296 156,43 zł
Wartość dofinansowania	204 405,93 zł
	Cel główny projektu dotyczył poprawy jakości środowiska naturalnego gminy Tuczna poprzez kompleksową termomodernizację budynku użyteczności publicznej w miejscowości Dąbrowica Duża. Pozwoli to na obniżenie kosztów ogrzewania oraz znaczne zredukowanie zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie ilości gazów cieplarnianych oraz pyłów i innych szkodliwych substancji wprowadzanych do atmosfery z procesów energetycznego spalania paliwa w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy.

W związku z tym, że gmina Tuczna położona jest na terenie o najkorzystniejszych warunkach do rozwoju energetyki słonecznej istnieje szeroki wachlarz możliwości zastosowania odnawialnych źródeł energii. Obecnie realizujemy projekt „*Instalacja odnawialnych źródeł energii*”, który uzyskał wsparcie w ramach działania 4.1 Wspieranie wykorzystania OZE RPO WL 2014-2020. Wartość tego projektu to 2 734 505,82 zł, a kwota uzyskanego wsparcia wynosi 1 922 190,00 zł.

Nazwa projektu	Instalacja odnawialnych źródeł energii
Numer projektu/umowy	RPLU.04.01.00-06-0224/16
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	4.1 Wspieranie wykorzystania OZE
Wartość projektu	2 734 505,82 zł
Wartość dofinansowania	1 922 190,00 zł
	Celem projektu jest zwiększenie ochrony środowiska naturalnego poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (OZE). Rezultatem projektu jest spadek emisji gazów cieplarnianych o 369,23 t ekwiwalentu CO ² /rok. W ramach projektu wykonanych zostanie 133 instalacji kolektorów, 8 kotłów na biomasę i 88 pomp ciepła o sumarycznej mocy 1,127895 MW wykorzystujących energię OZE do podgrzewania ciepłej wody użytkowej.

Dodatkowo w ramach projektu „*Poprawa dostępności infrastruktury społecznej w Gminie Tuczna*” dofinansowanego z działania 13.2 Infrastruktura usług społecznych RPO WL 2014-2020 również będziemy wprowadzać liczne rozwiązania mające za zadanie zmniejszenie zużycia energii, a co za tym idzie zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Zaplanowaliśmy ocieplenie budynku ŚDS w Międzylesiu, instalację kolektorów słonecznych, oświetlenia LED oraz wymianę okien i drzwi.

Zrealizowane przez nas projekty zarówno z zakresu termomodernizacji jak i odnawialnych źródeł energii w zdecydowanym stopniu będą wpływać na oszczędność energii, zmniejszenie kosztów ponoszonych przez mieszkańców związanych z pozyskaniem energii i ogrzewaniem oraz przyczyniają się do ograniczenia zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery co ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości powietrza w gminie. W zakresie zadań związanych z efektywnością energetyczną, niezbędne jest podejmowanie kolejnych działań i inwestycji z tym związanych.

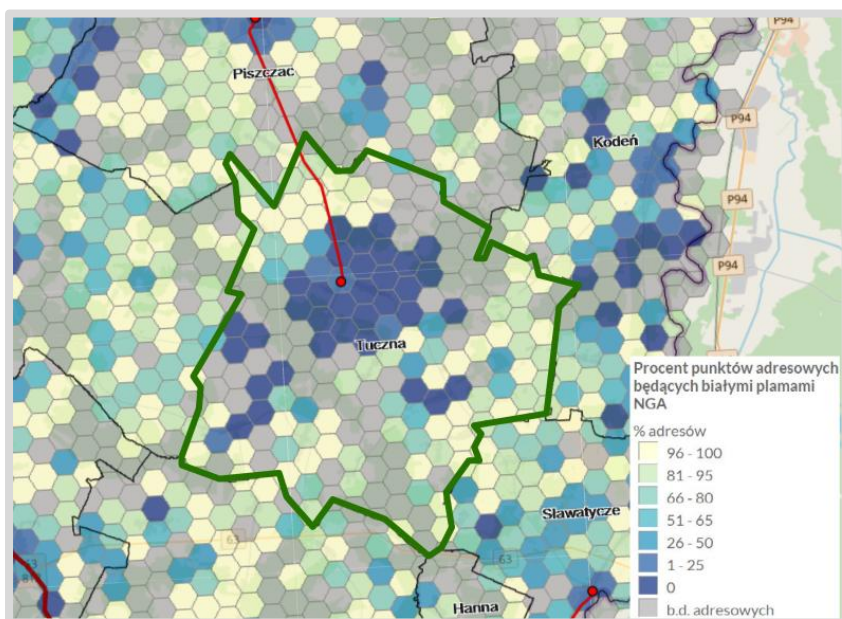
Obecnie w naszej gminie brak jest sieci gazowej. W Planie Zagospodarowania Województwa Lubelskiego, obszar gminy Tuczna jest wskazany do wyposażenia w sieć gazową wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową.

Łączna kwota dotychczas pozyskanego wsparcia unijnego w zakresie termomodernizacji i odnawialnych źródeł energii wynosi **2 126 595,93 zł**.

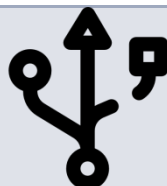
INTERNET

Sieć szerokopasmowa składa się z dwóch warstw: szkieletowej i dystrybucyjnej. Przez obszar naszej gminy przebieg sieć dystrybucyjna wraz z węzłem dystrybucyjnym zlokalizowanym w Tucznej. Najbliższy węzeł szkieletowy zlokalizowany jest w Białej Podlaskiej. 16 miejscowości w naszej gminie zostało zakwalifikowane jako obszary tradycyjne białe, na których nie ma odpowiedniej infrastruktury szerokopasmowej, i co do którego nie ma wiarygodnych planów inwestycyjnych wybudowania takiej infrastruktury w okresie 3 lat. Istotnym elementem powstającej infrastruktury sieci szerokopasmowej jest tzw. „ostatnia mila” polegająca na budowie sieci szerokopasmowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną pomiędzy najbliższym lub najbardziej efektywnym punktem dystrybucyjnym Internetu, a użytkownikiem końcowym w miejscowościach, w których nie istnieje i nie jest planowana budowa najbardziej efektywnego punktu dystrybucji Internetu.

Dzięki środkom finansowym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 w ramach projektu „*Regionalna Sieć Szerokopasmowa Lublin północny-wschód*” realizowanego przez Powiat Parczewski stworzona została infrastruktura teleinformatyczna

z wykorzystaniem technologii wspieranych w ramach bezprzewodowych sieci komputerowych. W sołectwie Tuczna I działa bezpłatna strefa dostępu do Internetu HotSpot. Na budynku Urzędu Gminy została zamontowana antena, której zasięg wynosi ok 300 metrów od budynku. Darmowy Internet skierowany jest przede wszystkim dla mieszkańców oraz turystów odwiedzających gminę. Hotspot został uruchomiony dzięki realizacji projektu "*Wrota Lubelszczyzny*". Dofinansowanie projektu wyniosło 86 310,94 zł.

Nazwa projektu	Regionalna Sieć Szerokopasmowa Lublin północny-wschód
Numer projektu/umowy	RPLU.04.01.00-06-041/09-07
Nazwa beneficjenta	Powiat Parczewski
Program	RPO WL 2007-2013
Działanie	RPLU.04.01.00
Wartość projektu	198 678,84 zł
Wartość dofinansowania	154 944,67 zł
	Projekt zakładał stworzenie infrastruktury teleinformatycznej z wykorzystaniem technologii wspieranych w ramach bezprzewodowych sieci komputerowych. Powstała platforma do budowy zintegrowanego systemu do przesyłu informacji. Utworzono stację bazową, dzięki której placówki samorządowe mogą połączyć się ze zbudowaną siecią. Publiczne punkty dostępu do Internetu zbudowano w technologii WiFi.

Nazwa projektu	Wrota Lubelszczyzny – Informatyzacja Administracji
Numer projektu/umowy	RPLU.04.01.00-06-003/11-03
Nazwa beneficjenta	Województwo Lubelskie
Program	RPO WL 2007-2013
Działanie	RPLU.04.01.00
Wartość projektu	101 902,48 zł
Wartość dofinansowania	86 310,94 zł
	Projekt obejmował budowę regionalnego środowiska e-Administracji w województwie lubelskim, poprzez zapewnienie mieszkańcom Lubelszczyzny możliwości korzystania z usług publicznych, dostępnych drogą elektroniczną z wykorzystaniem profilu zaufanego. Projekt umożliwił interesantom zdalne załatwianie spraw, bez konieczności wizyty w urzędzie. Wdrożenie Portalu Informacji Turystycznej przyniósł korzyści turystom i mieszkańcom oraz pozwolił wykazać atrakcyjność turystyczną całego województwa lubelskiego.

Wsparcie finansowe Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 pozwoliło na realizację takich projektów jak: *„Internet dla ściany wschodniej – powiat biały i radzyński”*, dzięki któremu na terenie naszej gminy możliwe było utworzenie infrastruktury „ostatniej mili” przez operatora: Advanced Technology Solutions Sp. z o.o. oraz projektu *„Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”*, którego celem było zapewnienie bezpłatnego dostępu do Internetu oraz niezbędnych urządzeń i oprogramowania dla 2 795 gospodarstw domowych zamieszkiwanych przez osoby w trudnej sytuacji materialnej lub niepełnosprawne.

Nazwa projektu	Internet dla ściany wschodniej – powiat biały i radzyński
Numer projektu/umowy	POIG.08.04.00-06-064/12-03
Nazwa beneficjenta	Advanced Technology Solutions Sp. z o. o.
Program	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
Działanie	POIG.08.04.00
Wartość projektu	283 072,77 zł
Wartość dofinansowania	136 933,57 zł
	Celem realizacji projektu było zapewnienie szerokopasmowego Internetu na terenach wiejskich, w celu zmniejszenia różnic w dostępie do usług pomiędzy miastem, a wsią. Realizacja inwestycji pozwoliła na rozwój sieci i usług szerokopasmowych oraz pobudzenie rozwoju gospodarczego województw Polski Wschodniej. Sieć jest dostępna dla wszystkich operatorów i dostawców usług telekomunikacyjnych, którzy chcą świadczyć usługi lub budować własną infrastrukturę na terenie województwa.

Nazwa projektu	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim
Numer projektu/umowy	POIG.08.03.00-06-049/10-03
Nazwa beneficjenta	Województwo Lubelskie
Program	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013
Działanie	POIG.08.03.00
Wartość projektu	135 628,27 zł
Wartość dofinansowania	135 628,27 zł
	Główny cel projektu obejmował zapewnienie bezpłatnego dostępu do Internetu oraz niezbędnych urządzeń i oprogramowania dla 2795 gospodarstw domowych z terenu 47 gmin i 2 powiatów województwa lubelskiego, zagrożonych wykluczeniem z aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym, ze względu na trudną sytuację materialną lub niepełnosprawność. Dodatkowo w sprzęt komputerowy i Internet wyposażono instytucje podległe JST (306 zestawów komputerowych i 81 połączeń do Internetu). Obszar realizacji projektu obejmował również Gminę Tucza.

W ramach Działania 2.1 Cyfrowe lubelskie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Stowarzyszenie samorządów Euroregion Bugu realizuje projekt pt. *„Wzrost efektywności i dostępności e-usług gmin partnerskich na terenie Euroregion Bugu”*. Zakres projektu obejmuje zadania polegające na rozbudowie zaplecza teleinformatycznego (zakup komputerów, serwerów, systemów bezpieczeństwa) oraz uruchomieniu e-usług publicznych na

platformie gminnej. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie się liczby spraw urzędowych, jakie interesanci będą mogli załatwić przez Internet.

Nazwa projektu	Wzrost efektywności i dostępności e-usług gmin partnerskich na terenie Euroregion Bugu
Numer projektu/umowy	RPLU.02.01.00-06-0031/16
Nazwa beneficjenta	Stowarzyszenie samorządów Euroregion Bugu
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	2.1 Cyfrowe lubelskie
Wartość projektu	2 539 490,00 zł
Wartość dofinansowania	2 158 566,50 zł
	Przedmiotowy projekt został utworzony przez grupę podmiotów partnerskich SSEB, Gminy: Jabłoń, Leśna Podlaska, Tuczna, Wisznice, Milanów Terespol), w celu podniesienia poziomu dostępu do e-usług publicznych. Celem projektu jest rozbudowa centralnej platformy geoportalu. Każdy z partnerów realizuje zadania polegające na rozbudowie zaplecza teleinformatycznego oraz uruchomieniu e-usług publicznych na platformie gminnej. Projekt zakładał zwiększenie się liczby spraw urzędowych, jakie interesanci punktu przyjęć będą mogli załatwić przez Internet.

W gminie wdrażany jest także projekt „E-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego”, którego beneficjentem jest Powiat Lubelski. Celem projektu jest zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do danych i dokumentów gromadzonych w powiatowych rejestrach publicznych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK) oraz udostępnienie e-usług.

Nazwa projektu	E-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego
Numer projektu/umowy	RPLU.02.01.00-06-0036/16
Nazwa beneficjenta	Powiat Lubelski
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	2.1 Cyfrowe lubelskie
Wartość projektu	187 500 000,00 zł
Wartość dofinansowania	157 375 000,00 zł
	Celem projektu jest zapewnienie interesariuszom dostępu do danych i dokumentów gromadzonych w powiatowych rejestrach publicznych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK) oraz udostępnienie e-usług. Efektem prowadzonych działań będzie wykonanie cyfrowej ortofotomapy województwa lubelskiego, modernizacja ewidencji gruntów i budynków (EGiB, utworzenie baz danych, cyfryzacja dokumentów zasobu, zakup sprzętu i oprogramowania oraz rozbudowa systemów do realizacji e-usług. Projekt znajduje się w trakcie realizacji.

Wartość wszystkich projektów zarówno tych zrealizowanych w okresie finansowania 2007-2013 jak i 2014-2020 wyniosła łącznie **1 584 743,90 zł**.

INFRASTRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO W GMINIE

Ważnym elementem infrastruktury bezpieczeństwa publicznego jest infrastruktura drogowa, w tym chodniki i place postojowe. Wsparcie przedmiotowej infrastruktury tj.: przebudowa parkingu, placu targowego, mostka dla ruchu pieszego, wiaty przystankowej, osłony śmietnika, oświetlenie, przebudowa ogrodzenia, miejsc postojowych oraz montaż małej architektury została zrealizowana dzięki projektowi pt. „*Rewitalizacja centrum miejscowości gminnej Tuczna, budowa ciągu parkingowo-pieszego*”. Dzięki wsparciu pozyskanemu ze środków unijnych inwestycja została współfinansowana w kwocie 403 961,00 zł.

Nazwa projektu	Rewitalizacja centrum miejscowości gminnej Tuczna. Budowa ciągu parkingowo-pieszego
Numer projektu/umowy	UM03-6922-UM03000090/09
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	PROW 2007-2013
Działanie	313 Odnowa i rozwój wsi
Wartość projektu	1 030 313,79 zł
Wartość dofinansowania	403 961,00 zł
	Projekt polegał na budowie ciągu parkingowo-pieszego z budową małej architektury, parkingu i placu targowego. Wykonano przebudowę istniejącego parkingu, placu targowego, mostka dla ruchu pieszego, wiaty przystankowej, osłony śmietnika, oświetlenie, przebudowę ogrodzenia oraz miejsc postojowych przy budynku Urzędu Gminy jak też montaż małej architektury: ławek, stołów, koszy i stojaka na rowery. Pozostała część placu to trawniki, zieleń niska i wysoka. Dzięki projektowi zwiększył się komfort użytkowania przestrzeni publicznej oraz poprawiła się estetyka otoczenia.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców naszej gminy czuwają działające jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które zlokalizowane są w miejscowościach: Tuczna, Matiaszówka, Bokinka Pańska, Mazanówka, Wiski, Międzyłесь, Dąbrowica Duża, Bokinka Królewska, Choroszczyńska. OSP w Tucznnej i Matiaszówce są włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, dzięki czemu jednostki te uzyskały z tego tytułu wyposażenie w nowoczesny sprzęt oraz samochód do ratownictwa drogowego. W planach jest także zakup nowego samochodu gaśniczego.

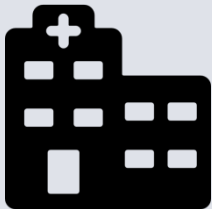
<http://www.gminatuczna.pl/index.php/zosp-tuczna/wiesci-z-zycia-osp>

Jak poprawiamy dostęp mieszkańców do usług społecznych?

ZDROWIE I PROFILAKTYKA

Aktualnie w gminie funkcjonuje jedna przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Tucznej. W 2014 roku przychodnia zrealizowała projekt docieplenia budynku, dzięki czemu podniósł się standard oferowanych usług i komfort użytkownika obiektu.

Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku NZOZ w Tucznej w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej
Numer projektu/umowy	RPLU.01.04.01-06-171/12-00
Nazwa beneficjenta	Kędziński Jerzy, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Tucznej
Program	RPO WL 2007-2013
Działanie	RPLU.01.04.00
Wartość projektu	273 960,40 zł
Wartość dofinansowania	158 560,01 zł

Przedmiot projektu obejmował termomodernizację budynku Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Tucznej. Wykonano następujące prace termomodernizacyjne: 1) Ocieplenie stropodachu styropapą EPS 100038, 2) Ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem EPS 70 040 metodą BSO, 3) Wymianę okien drewnianych na PCV, 4) Wymianę drzwi stalowych i drewnianych, 5) Remont instalacji c.o. z zastosowaniem termozaworów grzejnikowych, grzejników płytowych, rur stalowych oraz kotła na biomasę o mocy ok. 40 kW.

Z ogólnodostępnych danych statystycznych wynika, że w 2016 roku mieszkańcy otrzymali 11 996 porad od lekarza pierwszego kontaktu.

OPIEKA SPOŁECZNA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

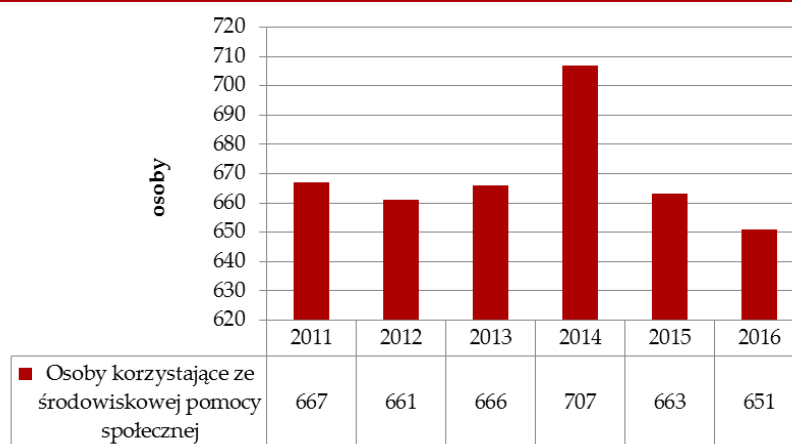
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako jednostka podległa gminie świadczy pomoc społeczną najbardziej potrzebującym mieszkańcom.

W 2016 roku na pomoc osobom potrzebującym przeznaczono 5088,9 tys. zł., dzięki tym funduszom wsparto 651 osób oraz inne zadania z zakresu polityki społecznej.

W porównaniu do roku 2015 liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej spadła o 56 osoby, jednak spadek ten nie wynika z poprawy warunków życia a jedynie z zaostrzających się warunków przyznania pomocy.

Z programu 500+, jako jednej z form wsparcia, skorzystało 260 rodzin, najwięcej na terenie sołectw Tuczna I (44), Tuczna II (42), Dąbrowica Duża (31) oraz Bokinka Królewska (22). Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 4 846 437,3 zł.

LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2011-2016

500+ (ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW 500+ NA TERENIE GMINY)

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba rodzin pobierających świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Bokinka Królewska	22	502 571,70
2.	Bokinka Pańska	13	280 132,40
3.	Choroszczyńska	10	177 774,30
4.	Dąbrowica Duża	31	565 739,00
5.	Kalichowszczyzna	3	44 500,00
6.	Leniuszki	4	41 550,60
7.	Matiaszówka	14	217 965,80
8.	Mazanówka	10	166 790,40
9.	Międzyleś	8	139 185,50
10.	Międzyleś POM	4	57 500,00
11.	Ogrodniki	14	210 951,80
12.	Rozbitówka	7	122 000,00
13.	Tuczna I	44	860 705,20
14.	Tuczna II	42	839 916,40
15.	Wiski	12	239 387,90
16.	Wólka Zabłocka	1	11 000,00
17.	Wólka Zabłocka-Kolonia	11	195 201,70
18.	Władysławów	5	122 500,00
19.	Żuki	5	51 064,60

60+ KLUB SENIORA W TUCZNEJ

Realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest aktywizacja, integracja oraz przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób starszych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt skierowany jest do mieszkańców Gminy Tuczna powyżej 60 roku życia.

Wójt Gminy Tuczna serdecznie zaprasza wszystkich zainteresowanych udziałem w projekcie na spotkanie informacyjne, które odbędzie się w dniu **06 grudnia 2017 r. o godz. 14:00** w **Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Tucznej.**

Fundusze Europejskie, lubelskie, Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Biurowisko: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznej
21-523 Tuczna, Tuczna 191A, tel. 83 377 10 01

Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców podjęto decyzję o utworzeniu klubu seniora, pozwalającego na aktywizację i integrację mieszkańców gminy Tuczna po 60 roku życia. Środki niezbędne do utworzenia podmiotu pozyskano z Unii Europejskiej w wysokości 446,2 tys. zł.

<https://www.radiobiper.info/2017/11/30/klub-seniora-tucznej-spotkanie-informacyjne-zaproszenie/>
<https://www.youtube.com/watch?v=NvXQx2r1ZFQ>

Nazwa projektu	Klub Seniora w Tucznej
Numer projektu/umowy	RPLU.11.02.00-06-0031/17
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	11.2 Usługi społeczne i zdrowotne
Wartość projektu	524 962,50 zł
Wartość dofinansowania	446 218,12 zł
	Główny cel projektu obejmuje aktywizację i integrację oraz przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób po 60 roku życia zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez utworzenie klubu seniora. Klub Seniora będzie integrował, rozbudowywał zainteresowania i potrzeby kulturalne, edukował, upowszechniał zdrowy styl życia, zmieniał wizerunek człowieka starszego w społeczeństwie. Projekt skierowany jest do 20 osób (w tym 14 kobiet i 6 mężczyzn), w grupie tej znajdują się emeryci i renciści, osoby chore i niepełnosprawne o różnym poziomie wykształcenia. Projekt obecnie jest w trakcie realizacji, a czas jego trwania zaplanowany jest na trzy lata.

Zrealizowano również projekty z zakresu aktywizacji osób w wieku produkcyjnym. Osoby te borykały się z problemem bezrobocia, niskiego wykształcenia i braku kompetencji zawodowych. Wsparcie finansowe w wysokości 569,2 tys. zł pozwoliło na organizację kursów i szkoleń podnoszących kompetencje i umiejętności społeczno-zawodowe oraz zwiększenie możliwości znalezienia pracy.

Nazwa projektu	Twój los w Twoich rękach
Numer projektu/umowy	POKL.07.01.01-06-082/08-09
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznnej
Program	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Działanie	7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.
Wartość projektu	669 674,24 zł
Wartość dofinansowania	569 223,10 zł
	Podstawowy cel projektu to aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców gminy Tuczna zagrożonych wykluczeniem społecznym. Od początku realizacji w projekcie wzięły udział 83 osoby. W okresie 01.01.2013 r.-31.12.2013 r. projekt skierowany był do 19 osób, w tym 6 kobiet i 13 mężczyzn. Beneficjenci objęci zostali wsparciem finansowym, pracą socjalną i instrumentami aktywnej integracji w postaci kursów, szkoleń, wsparciem indywidualnym i grupowym w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych.

W 2016 roku pojawiła się możliwość wsparcia ze środków unijnych podmiotów pomocy społecznych. Do aplikowania o środki finansowe wybrano Środowiskowy Dom Samopomocy w Międzyzlesiu, stanowiący dzienny ośrodek wsparcia o charakterze terapeutycznym, przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością umysłową. Projekt otrzymał dofinansowanie w 2017 roku na kwotę 354,6 tys. zł, a dzięki jego realizacji poprawi się stan infrastruktury społecznej i jakość udzielanych usług.

Nazwa projektu	Poprawa dostępności infrastruktury społecznej w Gminie Tuczna
Numer projektu/umowy	RPLU.13.02.00-06-0026/16
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	13.2 Infrastruktura usług społecznych
Wartość projektu	417 240,32 zł
Wartość dofinansowania	354 654,25 zł
	Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych na terenie gminy Tuczna w zakresie opieki i rehabilitacji 45 osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością umysłową poprzez stworzenie infrastruktury niezbędnej do jej sprawnego świadczenia oraz podniesienie jakości życia uczestników i zapewnienie im wsparcia rozwijanie umiejętności do samodzielnego życia. Projekt przewiduje modernizację budynku głównego ŚDS w Międzyzlesiu poprzez instalację kolektorów słonecznych, wymianę starego oświetlenia na energooszczędne typu LED i stworzenie wewnętrznego systemu mobilności. Dodatkowo w zakres projektu wchodzi zaadaptowanie drugiego budynku. Projekt znajduje się w trakcie realizacji.

W 2017 roku podjęto decyzję o skorzystaniu ze środków unijnych przeznaczonych na rewitalizację obszarów wiejskich. Działanie to poprzedzono opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Tuczna na lata 2017-2023 (dokument również współfinansowany ze środków unijnych). Obszar rewitalizacji obejmuje sołectwa Tuczna I, Tuczna II, Bokinka Królewska, Żuki i Wólka Zabłocka. Powierzchnia wyznaczonego obszaru rewitalizacji wynosi 2683 ha, zaś liczba mieszkańców zamieszkujących ten obszar to 943 osoby. Najistotniejsze cele założone dla obszaru rewitalizacji wskazane w dokumencie, które przyczynią się poprawy sytuacji mieszkańców to: przekształcona, odnowiona i estetyczna przestrzeń tworząca warunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego i godnego życia różnych pokoleń jego mieszkańców; aktywizacja zawodowa i integracja społeczna mieszkańców oraz poprawa warunków spędzania wolnego czasu, wypoczynku i rekreacji; aktywizacja zawodowa i integracja społeczna mieszkańców oraz poprawa warunków spędzania wolnego czasu, wypoczynku i rekreacji; poprawa jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanego

społecznie obszaru sołectwa Żuki. Główne projekty zaplanowane do realizacji to Utworzenie Centrum Integracji Społecznej, Utworzenie Gminnego Kompleksu Edukacyjno-Kulturalnego, Rewitalizacja i modernizacja „Domu Strażaka” dla stworzenia przyjaznego miejsca spotkań miejscowej społeczności, Aktywizacja gospodarcza terenu poprzez zagospodarowanie placu targowego na cele promocji lokalnych produktów. Nasz dokument znajduje się na wysokim 19 miejscu w *Wykazie gminnych programów rewitalizacji* przyjętym uchwałą Nr CCXXXIII/4585/2017 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 30 listopada 2017 r.

Projekt „*Rewitalizacja Gminy Tuczna*” przewiduje utworzenie Centrum Integracji Społecznej wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu przy Szkole Podstawowej w Tucznnej obejmujące m.in. przebudowę drogi gminnej, budowę kompleksu boisk wraz z zewnętrzną siłownią oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku szkoły, a także modernizację świetlicy w miejscowościach Bokinka Królewska, Wólka Zabłocka i Żukach.

Łączna kwota pozyskanego wsparcia unijnego w zakresie opieki społecznej i integracji wynosi 1 370 095,47 zł.

WYCHOWANIE I EDUKACJA

Na przestrzeni ostatnich czterech lat dokonano dużych zmiany w edukacji przedszkolnej. Wśród istniejących przedszkoli jedno powstało ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, a jednostką która podjęła się złożenia wniosku o dofinansowanie była Białskopodlaska Lokalna Grupa Działania.

Nazwa projektu	Utworzenie Przedszkola samorządowego dla Gminy Tuczna
Numer projektu/umowy	POKL.09.01.01-06-007/10-00
Nazwa beneficjenta	Białskopodlaska Lokalna Grupa Działania
Program	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Działanie	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
Wartość projektu	1 076 200,00 zł
Wartość dofinansowania	914 770,00 zł
	Rezultatem końcowym realizacji projektu było utworzenie punktu przedszkolnego w Gminie Tuczna dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat.

Niezbędne meble i sprzęt w przedszkolach zakupiono w ramach trzech projektów również współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Nazwa projektu	Modernizacja Oddziałów Przedszkolnych w szkołach podstawowych
Numer projektu/umowy	POKL.09.01.01-06-054/13-00
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Działanie	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
Wartość projektu	84 077,00 zł
Wartość dofinansowania	71 465,45 zł
	W ramach realizacji projektu zapewniono m.in. kompleksowe wyposażenie w sprzęt i meble oddziałów przedszkolnych.

Nazwa projektu	Modernizacja Oddziałów Przedszkolnych w szkołach podstawowych
Numer projektu/umowy	POKL.09.01.01-06-010/14-00
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczna
Program	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Działanie	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
Wartość projektu	78 194,48 zł
Wartość dofinansowania	66 465,31 zł
	W ramach realizacji projektu zapewniono m.in. kompleksowe wyposażenie w sprzęt i meble oddziałów przedszkolnych.

Nazwa projektu	Modernizacja Oddziałów Przedszkolnych w szkołach podstawowych
Numer projektu/umowy	POKL.09.01.01-06-010/14-00
Nazwa beneficjenta	Stowarzyszenie "Naszemu Dzieciom"
Program	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Działanie	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
Wartość projektu	43 635,00 zł
Wartość dofinansowania	37 089,75 zł
	W ramach realizacji projektu zapewniono m.in. kompleksowe wyposażenie w sprzęt i meble oddziałów przedszkolnych.

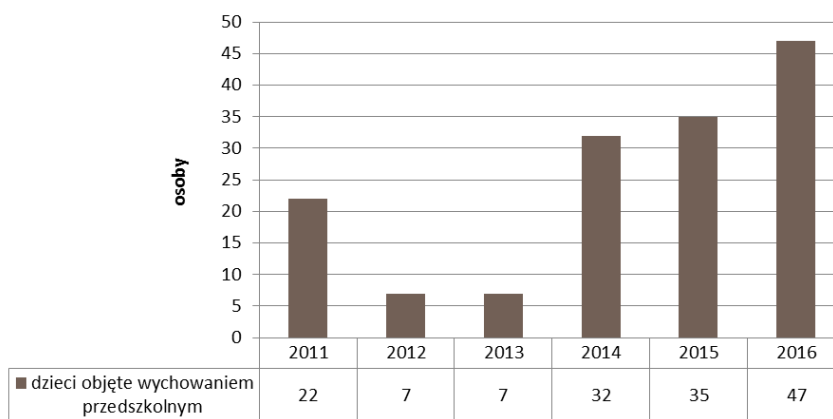
Inwestycje te były uzasadnione wzrastającą liczbą dzieci oraz chęcią rodziców do objęcia ich wychowaniem przedszkolnym.

Łącznie 57,3% dzieci w wieku przedszkolnym uczęszcza do utworzonych placówek wychowania przedszkolnego.

Od 2013 roku udało się nam pozyskać ze środków unijnych ponad 1 milion złotych na rozwój infrastruktury przedszkolnej.

W naszych planach inwestycyjnych pojawiły się również zadania związane z poprawą warunków nauki w szkołach podstawowych.

LICZBA DZIECI OBJĘTYCH WYCHOWANIEM PRZESZKOLNYM W LATACH 2011-2016

Do Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki w Tucznej uczęszcza 217 uczniów. Wszyscy uczniowie naszej szkoły uczestniczą w projekcie pt. „Edukacyjna (R)Ewolucja w Gminie Tucznia” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt pozwolił na modernizację zaplecza dydaktycznego placówki poprzez zakup wyposażenia do pracowni nauk przyrodniczych i ICT oraz organizację zajęć dydaktycznych dla uczniów i szkoleń dla nauczycieli w tym m.in. zajęć pozalekcyjnych z różnych przedmiotów, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Nazwa projektu	Edukacyjna (R)Ewolucja w Gminie Tucznia
Numer projektu/umowy	RPLU.12.02.00-06-0116/16
Nazwa beneficjenta	Gmina Tucznia
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	12.2 Kształcenie ogólne
Wartość projektu	630 623,63 zł
Wartość dofinansowania	536 030,08 zł
	Celem projektu jest zwiększenie szans edukacyjnych uczniów Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki z oddziałami gimnazjalnymi z terenu gminy Tucznia poprzez realizację projektu edukacyjnego w okresie od 01.VIII.17 r. do 30.VI.18 r. Efektem realizacji projektu będzie nabycie kompetencji kluczowych i wiedzy o rynku pracy przez 182 uczniów, podwyższenia kompetencji zawodowych przez minimum 27 nauczycieli, unowocześnienie pomocy, materiałów dydaktycznych oraz zmodernizowanie pracowni informatycznej i 2 pracowni przyrodniczych.

W 2013 roku realizowany był również projekt pt. „Przez Zabawę Do Wiedzy”, dzięki któremu sfinansowano zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół zlokalizowanych na terenie gminy Tucznia.

Nazwa projektu	Przez Zabawę Do Wiedzy
Numer projektu/umowy	POKL.09.01.02-06-185/12-00
Nazwa beneficjenta	Gmina Tucznia
Program	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Działanie	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
Wartość projektu	75 779,80 zł
Wartość dofinansowania	64 412,83 zł
	W ramach realizacji projektu przeprowadzane były zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Tucznia.

Aktualnie wartość wsparcia unijnego przeznaczzonego na edukację od 2013 roku to **804 848,84 zł**.

KULTURA, REKREACJA I SPORT

Ważnym elementem pracy samorządu gminnego jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańcom oraz zaspokojenie potrzeb w zakresie kultury i integracji. Większość zadań w tym zakresie finansowanych jest ze środków własnych gminy oraz z funduszy sołeckich. Wśród projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych należy wymienić „*Remont świetlicy wiejskiej w Mazanówce*” (220 tys. zł ze środków UE).

Nazwa projektu	Remont świetlicy wiejskiej w Mazanówce
Numer projektu/umowy	UM03-6922-UM0300414/10
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczn
Program	PROW 2007-2013
Działanie	313 Odnowa i rozwój wsi
Wartość projektu	353 901,27 zł
Wartość dofinansowania	220 943,00 zł

Celem projektu była poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Na atrakcyjność turystyczną naszej gminy oprócz uwarunkowań naturalnych i kulturowych duży wpływ ma infrastruktura turystyczna, na którą składają się m.in. szlaki i ścieżki turystyczne. Należą do nich istniejące szlaki: Patriotyczny szlak konny Choroszczynka-Dąbrowica Duża i Szlak Rowerowy Południowego Podlasia, jak również ścieżka rowerowa realizowana w ramach projektu partnerskiego pt.

<https://www.radiobiper.info/2018/04/17/powiat-zwiekszy-sie-atrakcyjnosci-turystyczna-przygranicznych-gmin/>

„*Zwiększenie dostępności do atrakcji turystycznych przygranicznych gmin poprzez rozwój ścieżek turystycznych i integrację z ponadregionalnym szlakiem turystycznym Green Velo*”. Powstanie nowego produktu turystycznego „*Wypoczynek w Dolinie Bugu*” pozwoliło na uzyskanie dofinansowania unijnego wysokości 400 tys. zł.

Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności do atrakcji turystycznych przygranicznych gmin poprzez rozwój ścieżek turystycznych i integrację z ponadregionalnym szlakiem turystycznym Green Velo
Numer projektu/umowy	RPLU.07.03.00-06-0010/17
Nazwa beneficjenta	Gmina Tuczn
Fundusz	EFRR
Program	RPO WL 2014-2020
Działanie	7.3 Turystyka przyrodnicza
Wartość projektu	2 286 657,16
Wartość dofinansowania	1 571 508,96 (400 195,89 przypada na obszar gminy Tuczn)

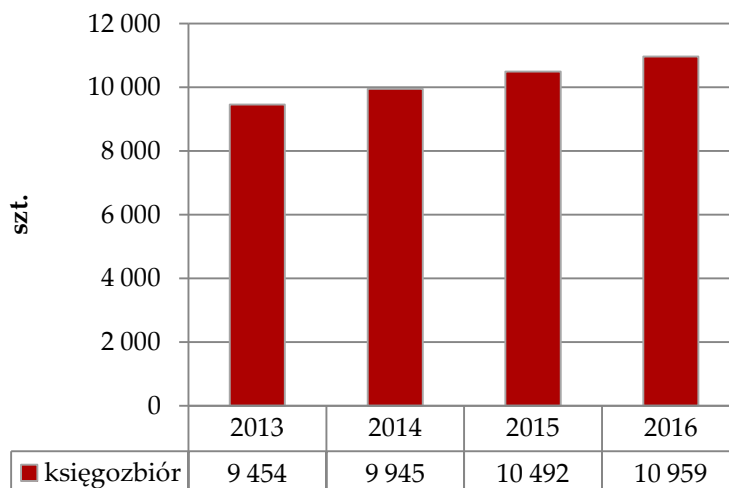

Celem projektu jest zwiększenie dostępności do miejsc atrakcyjnych turystycznie pod względem przyrodniczym wraz ze stworzeniem infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki. Realizacja działania wpłynie na ukierunkowanie ruchu turystycznego do miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie partnerskich gmin. Projekt zawiera zadania ukierunkowane na integrację z ponadregionalnym szlakiem turystycznym Green Velo, co wiązać się będzie ze zwiększonym napływem turystów. W ramach projektu przewidziano utworzenie produktu turystycznego Gminy Tuczna - Wypoczynek w Dolinie Bugu. Projekt znajduje się w trakcie realizacji.

Szansą na rozwój turystyki jest realizacja projektu pt. Rozbudowa istniejącego zbiornika wodnego jako przedsięwzięcie pt. „Zwiększenie dostępności oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej zbiornika wodnego w Tucznjej”. Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na rozbudowie istniejącego zbiornika p.poz. na potrzeby rekreacyjne, a jego celem jest przyciągnięcie turystów i zewnętrznych inwestorów.

Dodatkowo gminie Tuczna udało się uzyskać dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki na projekt pn. „Budowa boisk sportowych przy szkole podstawowej i gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Tucznjej” w ramach Programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej 2017. Budżet projektu wynosi 1 326 226,00 zł. Przedmiotem projektu jest budowa boisk sportowych przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Tucznjej na działce nr ewid. 61/5 położonej w gminie Tuczna. Obiekt składać się będzie z boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej wraz z trybunami boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni sztucznej, drogi pożarowej zakończonej placem nawrotnym, ogrodzeniem boiska wielofunkcyjnego, piłkochwyty, małą architekturą w postaci stojaków na rowery, wiatami dla zawodników rezerwowych oraz miejscem utwardzonym, gdzie ustawiane będą toalety przenośne w czasie kiedy odbywać się będą rozgrywki na boskich.

BIBLIOTEKI PUBLICZNE – STAN KSIĘGOZBIORU W LATACH 2013-2016

Jako władze gminy Tuczna wspieramy rozwój kultury nie tylko dzięki prowadzeniu Gminnej Biblioteki Publicznej, ale również poprzez realizację wydarzeń kulturowych i sportowych. Z zakresu kultury realizowane są takie wydarzenia jak Gminny Dzień Kobiet, Dzień Rodziny, Wieczór z kolędą, Festiwal Pieśni Patriotycznej, w których uczestniczą Szkoły, Przedszkole, Biblioteka, ŚDS oraz zespoły ludowe. Organizujemy wiele imprez sportowych, także o zasięgu powiatowym m.in. Turniej Piłki Błotnej, Turniej halowej piłki nożnej, Turniej tenisa stołowego.

W ramach podjętych działań od 2013 roku systematycznie rosną zasoby Gminnej Biblioteki Publicznej w Tucznej. W latach 2013-2016 przybyło 1505 woluminów, a obecnie zbiory biblioteki osiągnęły wielkość 10 959 woluminów. Poprawa stanu księgozbioru wpłynęła korzystnie na zwiększenie się liczby czytelników do 625 osób w 2016 r.).

XII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom

(<http://www.gminatuczna.pl/index.php/biblioteka-a/120-cala-polska-czyta-dzieciom>)

W naszej gminie zarówno wskaźnik czytelników na 1000 mieszkańców, jak i księgozbiór bibliotek na 1000 mieszkańców ulegają regularnej poprawie, co jest pozytywnym zjawiskiem przy ogólnokrajowych tendencjach spadku czytelnictwa.

Poniżej znajduje się wykaz wydarzeń i imprez mających znaczenie integracyjne dla mieszkańców oraz promocyjne dla gminy. Najważniejsze imprezy cykliczne organizowane przez naszą gminę to:

- dożynki gminne;
- wojewódzką wystawę koni zimnokrwistych;
- powiatowy przegląd pieśni patriotycznych;
- turnieje sportowe: piłki nożnej, tenisa stołowego, piłki błotnej.

XII Wieczór z kolędą 2017

Wojewódzka wystawa koni zimnokrwistych Tuczna

II edycja Festiwalu Nauki w ZS w Tucznej

Dożynki Gminne 2016

Targi Edukacyjne w ZS w Tucznej

Jubileusz 90-lecia istnienia jednostki OSP Mazanówka

III Turniej Halowy Piłki Nożnej Tuczna

I Turniej Piłki Nożnej w Dąbrowicy Dużej

Turniej Tenisa Stołowego

Powiatowy przegląd Pieśni Patriotycznej

Jak wspieramy lokalną gospodarkę?

Nasza gmina jest obszarem typowo rolniczym i głównie te zasoby są potencjałem do rozwoju lokalnej gospodarki. Obecnie w sektorze produkcji rolnej funkcjonuje 195 gospodarstw, w tym 9 powyżej 50 ha oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Bokince Pańskiej. Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych w naszej gminie wynosi 13,22 ha i jest znacznie większa niż średnia dla powiatu – 9,94 ha oraz dla województwa lubelskiego – 6,41 ha. Pod względem wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej należymy do gmin charakteryzujących się średnim potencjałem rolnym. W udziale powierzchniowym dominują gospodarstwa duże powyżej 15 ha, stanowiące 55,8% ogółu powierzchni rolnych.

Ze względu na duży udział obszarów zalesionych w ogólnej powierzchni, wynoszący 29,5% nasza gmina posiada wysoki potencjał przyrodniczy zarówno w aspekcie gospodarczym jak i rolniczym. Należy podkreślić, że udział lasów w strukturze użytkowania gruntów w ostatnich latach nieznacznie wzrósł i jest wyższy niż średnia wartość dla powiatu bialskiego i województwa lubelskiego.

Przedsiębiorczość pozarolnicza w gminie jest dość słabo rozwinięta. Na koniec 2016 roku działalność gospodarczą w gminie prowadziło 116 podmiotów, z czego 109 firm to mikroprzedsiębiorstwa – podmioty zatrudniające do 9 osób. Wskaźnik przedsiębiorczości liczony jako liczba przedsiębiorstw działających na 1 tys. mieszkańców wynosi 37 i jest prawie dwukrotnie mniejszy niż średnio dla powiatu bialskiego (60 podmiotów).

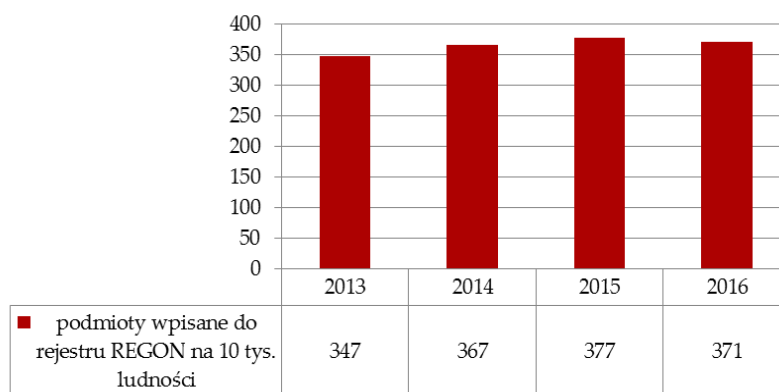
Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest w sekcji F Budownictwo oraz G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (po 9 podmiotów) oraz H Transport i gospodarka magazynowa – 5 podmiotów. Położenie naszej gminy predysponuje ją do rozwoju takich branż jak produkcja

wyrobów z drewna (z racji dość dużej lesistości) oraz produkcja artykułów spożywczych (przetwarzanie i konserwacja owoców i warzyw, przetwórstwo mięsne) a z racji bliskości przejścia granicznego z Białorusią - transport, logistyka i spedycja.

Od kilku lat samorząd gminy Tucznę realizuje zadania wpływające na rozwój atrakcyjności inwestycyjnej. W tym celu w miejscowości Tucznę wyznaczono w pełni uzbrojone tereny inwestycyjne o łącznej powierzchni 36 ha.

Dzięki inicjatywie podjętej przez Pana Wójta Zygmunta Litwiniuka, przy wsparciu Marszałka Województwa Lubelskiego Sławomira Sosnowskiego, została zorganizowana konferencja poświęcona rozwojowi hodowli zwierząt na terenie Województwa Lubelskiego pt. „Hodowla zwierząt czystych ras o wysokich walorach użytkowych szansą na stabilizację ekonomiczną rolników Lubelszczyzny”, na której gościli specjaliści z Francji oraz Belgii. Konferencja pozwoliła na nawiązanie istotnych kontaktów międzynarodowych i zapoznanie się ze specyfiką hodowli zwierząt ras mięsnych oraz koni ardeńskich.

LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH WPISANYCH DO REJESTRU REGON NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W GMINIE TUCZNA

W 2016 r., wg stanu na 31 grudnia, działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego prowadziło 2 061 producentów ekologicznych z województwa lubelskiego. Najliczniejszą grupę spośród wszystkich producentów ekologicznych stanowili producenci rolni - 1 980. Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w zakresie przygotowania – 65 (konserwowanie lub przetwarzanie produktów rolnictwa ekologicznego włącznie z ubojem i rozbiorem produktów pochodzenia zwierzęcego, a także pakowanie, znakowanie lub wprowadzanie zmian w oznakowaniu odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji). Łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w województwie lubelskim wynosi 31 342,54 ha.

Pola w miejscowości Tucznaz oraz las w miejscowości Wólka Zabłocka
http://www.jurekwdrodze.pl/fotki_biala_podlaska_krajobrazy.php?showLargePhotos=1

W naszej gminie prowadzona jest także produkcja ekologiczna z zastosowaniem korzystnych dla środowiska praktyk, ochroną zasobów naturalnych oraz wysokich standardów dotyczących dobrostanu zwierząt. Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych prowadzi bazę gospodarstw ekologicznych, w której znajduje się 20 gospodarstw działających w naszej gminie. Gospodarstwami ekologicznymi zlokalizowanymi są w miejscowościach: Bokinka Królewska, Wólka Zabłocka, Władysławów, Tucznaz, Wólka Zabłocka Kolonia, Rozbitówka, Leniuszki, Międzyzylę, Ogrodniki, Matiaszówka oraz Choroszczyńska.

Wśród gospodarstw ekologicznych przeważają te zajmujące się produkcją owsa (123 ton) oraz żyta (69,4 ton). Na wysokim poziomie znajduje się także produkcja roślin jednorocznych na paszę (97,31 ton) oraz wieloletnich roślin dwuliściennych na paszę (58,07 ton). Ponadto w gminie produkcja ekologiczna obejmuje m.in. pozostałe rośliny strączkowe, warzywa psiankowate (dynia i ogórek), ziemniaki, rośliny strączkowe na suche nasiona, pszenżyto, pozostałe rośliny przeznaczone na paszę oraz pastwiska i łąki.

Jakie wyzwania i zadania stoją przed nami w kolejnych latach?

Sprawując władzę w gminie Tuczną zdobyliśmy odpowiednie doświadczenie pozwalające na zbudowanie spójnej i realnej wizji rozwoju naszej gminy, jako miejsca dobrego do życia i przyjaznego mieszkańcom, ze sprawną administracją lokalną. Wizję tę konsekwentnie realizujemy wyznaczając niezbędne zadania do realizacji.

Do najważniejszych wyzwań i zadań dla gminy Tuczną należą:

1. Stabilny budżet gminy i aktywna polityka inwestycyjna:

- rozwijanie infrastruktury komunalnej m.in. poprzez rozbudowę sieci wodociągowo-kanalizacyjnej;
- rozwój komunikacji w gminie m.in. poprzez działania i inwestycje służące poprawie stanu dróg gminnych, a także stworzenie systemu ich oświetlenia;
- w perspektywie finansowej na lata 2014-2020 kontynuowanie pozyskiwania środków unijnych;
- uzyskanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska na realizację inwestycji wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (m.in. termomodernizacje, wymiany źródeł ciepła, inwestycje w odnawialne źródła energii);
- stabilny budżet: utrzymanie wydatków bieżących na niskim poziomie i zwiększanie bazy podatkowej poprzez upowszechnienie podatków a nie ich podnoszenie, przyczyniające się do bardziej racjonalnej alokacji kapitału;
- prowadzenie aktywnej polityki przyciągania nowych inwestorów, ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej (ulgi podatkowe) oraz wyznaczenie terenów inwestycyjnych z dostępem do infrastruktury.

2. Wysoka jakość usług publicznych:

- konsekwentne rozbudowywanie katalogu usług publicznych wysokiej jakości;
- administracja lokalna sprawna i zorientowana na zaspokajanie potrzeb mieszkańców;
- budowanie nowych kanałów komunikacji mieszkańców z Urzędem Gminy,
- rozwój usług E-administracji;
- przejrzysta i dostępna administracja lokalna.

3. Nowe priorytety: edukacja, kultura, rekreacja:

- troska o infrastrukturę dla edukacji i wysoką jakość usług edukacyjnych;
- wykorzystanie potencjału gminy dla rozwoju różnych form wypoczynku i rekreacji, m.in. poprzez zagospodarowanie terenu wokół zbiornika p.poż i rozwój szlaków rowerowych.

4. Mieszkaniec – najlepszą inwestycją:

- pomoc mieszkańcom w ich problemach, które nie dotyczą bezpośrednio obowiązków gminy;
- troska o wspólnotowy charakter gminy – podejmowanie działań integrujących społeczność gminną poprzez promowanie pamięci i tradycji narodowej oraz aktywne kształtowanie tożsamości lokalnej;
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy, od dzieci po seniorów i osoby niepełnosprawne, możliwie najszerszego dostępu do usług publicznych świadczonych przez gminę;
- rozwój partycypacyjnych form współpracy z mieszkańcami (warsztaty, konsultacje, ankiety – formy już wdrażane przy wypracowywaniu założeń strategii rozwoju kultury);
- wieloaspektowy rozwój świetlic wiejskich.

5. Współpraca dla zrównoważonego rozwoju:

- wzmacnianie pozycji gminy Tuczną wśród sąsiednich gmin i w powiecie;
- współpraca międzykomunalna dla rozwoju potencjału inwestycyjnego (min. w ramach systemu współpracy samorządów rozbudowanie lokalnej sieci ścieżek rowerowych).